

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 287 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806



Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

21. november 2000

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 24. november 2000 - dagsordenspunkt rådsmøde (beskæftigelses- og socialministre) den 27. november 2000 - vedlægges Socialministeriets, Arbejdsministeriets og By- og Boligministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

Aktuelt notat

Socialministeriet
Arbejdsministeriet
By- og Boligministeriet (Ligestillingsafdelingen)

MGA/afj
Int. kt.

17. november 2000

Rådsmøde for beskæftigelses- og socialministre den 27. - 28. november 2000 i Bruxelles

Sag nr. 7113-0025

Dagsordenen forventes at se således ud:

1. **Beskæftigelse "Efterårspakken 2000"**
 - a) **Forslag til Rådets afgørelse om retningslinierne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2001**
 - Politisk enighed Side 3
 - b) **Udkast til fælles rapport om beskæftigelse**
 - Vedtagelse Side 5
 - c) **Kommissionens henstilling vedrørende Rådets henstilling om gennemførelsen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitik**
 - Politisk enighed Side 7
2. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse vedrørende tilskyndelsesforanstaltninger på fællesskabsniveau inden for beskæftigelsesområdet**
 - Status for arbejdet (mundtlig rapportering) Side 9
3. **Social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden**
 - Vedtagelse af et bidrag fra Rådet med henblik på Det Europæiske Råd i Nice Side 12
4. **Forslag til Rådets direktiv vedrørende arbejdstagernes medbestemmelse i det Europæiske Selskab**
 - Politisk enighed Side 20
5. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indførelse af en generel ramme for information og høring i Det Europæiske Fællesskab**
 - Politisk enighed Side 24

6. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om koordinering af de sociale sikringsordninger (reform af forordning (EØF) 1408/71)**
- Status for arbejdet Side 30

7. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) 1408/71 vedrørende anvendelse af sociale sikringsordninger på lønmodtagere, selvstændige og medlemmer af deres familier, som flytter inden for fællesskabet, og Rådets forordning (EØF) 574/72 om nærmere bestemmelser vedrørende gennemførelsen af forordning (EØF) 1408/71 (forskellige ændringer 1999/2000)**
- Status for arbejdet Side 36

8. **Fremskridtsrapport vedrørende fremtiden for den sociale sikring**
- Godkendelse med henblik på Det Europæiske Råd i Nice Side 39

9. **Forslag til Rådets afgørelse vedrørende programmet for en fællesskabsstrategi med hensyn til ligestilling mellem mænd og kvinder (2001-2005)**
- Politisk enighed Side 41

10. **Udkast til Rådets konklusioner om undersøgelse af medlemsstaternes og fællesskabsinstitutionernes gennemførelse af Beijing-handlingsprogrammet: forening af arbejdslivet og familielivet**
- Politisk enighed Side 43

11. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om gennemførelse af et fælles handlingsprogram til fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne med henblik på bekæmpelse af social udstødelse**
- Politisk enighed Side 45

12. **Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv vedrørende minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes udsættelse for risici som følge af fysiske agenser (vibrationer) (særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1 i direktiv 89/391/EØF)**
- Politisk enighed Side 48

13. **Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv vedrørende anden ændring af direktiv 89/655/EØF vedrørende minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet (andet særdirektiv i henhold til artikel 16 i direktiv 89/391/EØF) (arbejde i højden)**
- Politisk enighed Side 51

Dagsordenens punkt 1:
Beskæftigelse "Efterårspakken 2000"

s. 3/53

a) Forslag til Rådets afgørelse om retningslinierne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2001
- Politisk enighed

1. Baggrund.

Kommissionens retningslinier er en del af den såkaldte efterårspakke fra Kommissionen og har hjemmel i Amsterdam-Traktaten, artikel 128 (2). Retningslinierne efter den åbne koordinations metode fastlægger udviklingen af medlemslandenes fælles beskæftigelsesstrategi.

Kommissionens retningslinier er udarbejdet på baggrund af

- analyser af medlemslandenes implementeringsrapporter (NAP'er 2000) - som fremlagt i fællesrapporten 2000,
- analyser af den makroøkonomiske udvikling, og
- Det Europæiske Råds konklusioner fra møderne i Lissabon og Feira samt efter udtalelse fra Europaparlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Den Regionale Komite, og Beskæftigelsesudvalget.

2. Indhold.

Retningslinierne er revideret på baggrund af Det Europæiske Råds konklusioner i Lissabon, midtvejsevalueringen af Luxembourg-processen, analyserne i fællesrapporten samt behovet for en forenkling af retningslinierne.

Kommissionen har herefter - efter høring af Europaparlamentet - fremlagt et ændringsforslag til retningslinier for 2001, 2000/0225 (CNS).

Retningsliniernes fire søjler er fastholdt på baggrund af Beskæftigelseskomiteens midtvejsevaluering, som også danner baggrund for indarbejdelsen af Lissabon-konklusionerne, herunder målet om fuld beskæftigelse og udviklingen af EU til den mest konkurrencedygtige, dynamiske og vidensbaserede økonomi i verden.

Medlemslandene skal implementere retningslinierne gennem en strategi, der tager hensyn til følgende - horizontale - elementer:

- landene skal fastsætte nationale mål for højere beskæftigelsesfrekvens,
- medlemslandene skal udvikle en sammenhængende strategi for livslang læring,
- medlemslandene skal udvikle et partnerskab med arbejdsmarkedets parter omkring implementering, overvågning og opfølgning på beskæftigelsesstrategien,
- medlemslandene skal foretage en balanceret implementering af retningslinierne, og
- medlemslandene og parterne skal hver medvirke til at styrke udviklingen af indikatorer.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Beskæftigelsespakken, herunder retningslinierne er en del af den samordnede strategi for beskæftigelse, der sigter på at udnytte de gevinster, der er ved at samordne og koordinere medlemsstaternes økonomiske politikker, som inden for rammerne af de overordnede økonomiske retningslinjer og stabilitets- og vækstpagten er de enkelte landes ansvar.

4. Høring.

Beskæftigelsespakken - herunder retningslinierne - har været behandlet i EF-Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold, hvor der var en positiv holdning til Kommissionens forslag til retningslinier.

Fra flere sider (DA og FTF) blev fremhævet, at man er positive til en stærkere involvering af parterne, men at der ikke bør udvikles indikatorer, som ikke kan opbygges på grundlag af eksisterende statistikkilder. Danmarks Statistik bemærkede, at man i stigende grad medvirker omkring udvikling af datagrundlaget for indikatorer.

EF-Specialudvalget har modtaget Kommissionens ændringsforslag, 2000/0225 (CNS) til orientering.

5. Tidligere forelæggelser

Folketingets Europaudvalg har tidligere modtaget notat i sagen.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

1. Baggrund

Den årlige Fællesrapport for beskæftigelse - af Kommissionen og Ministerrådet - har hjemmel i Amsterdam-Traktatens artikel 128 (5). På baggrund af de 15 medlemsstaters implementeringsrapporter gives en overordnet såvel som individuel vurdering af i hvilket omfang landene har implementeret retningslinierne og taget Rådets henstillinger for 2000 til efterretning i den nationale politik. Derudover indeholder rapporten, der fremsendes til Det Europæiske Råd i december, en status for den overordnede beskæftigelsessituation i EU.

Det er med udgangspunkt i rapportens konklusioner, at Kommissionen har fremlagt forslag til beskæftigelsesretningslinier for 2001 samt forslag til Rådets henstillinger om implementering af medlemsstaternes beskæftigelsespolitik.

2. Indhold

Rapporten lægger indledningsvis vægt på de forbedrede rammebetingelser for landene i form af generel øget vækst, samt konklusionerne fra topmødet i Lissabon om at tilstræbe fuld beskæftigelse inden 2010 og fokus på "viden", "uddannelse" og "livslang læring" som centrale konkurrenceparametre. Dette bør afspejle sig i landenes politik - og ambitionsniveau - fremover.

Rapporten konstaterer at den overordnede økonomiske udvikling siden 1997 har været til gavn for udviklingen på arbejdsmarkedet med fremgang at spore i form af øget jobskabelse og beskæftigelse, ikke mindst i servicesektoren og blandt kvinder.

Hvad angår landenes respons på retningslinierne, er det vurderingen, at denne generelt bliver stadig mere præcis og målrettet. Der er dog fortsat mest fremgang at spore på de områder og søjler, hvor der er fastlagt fælles, kvantitative mål - og indikatorer. Rapporten peger på en del udeståender vedrørende fastlæggelse af nationale mål.

Danmark får altovervejende en meget positiv omtale. Det bemærkes i rapporten, at sidste års henstillinger er taget til efterretning og indgår i en politik, der i høj grad afspejler de arbejdsmarkedspolitiske udfordringer omkring et øget arbejdsudbud og en fortsat sikring af arbejdsstyrkens færdigheder. Den danske implementeringsrapport fremhæves for den integrerede tilgang til præsentationen (policy mix). Områder, hvor den danske indsats særligt fremhæves, er på skatteområdet, den øgede mainstreaming af indsatsen omkring lige muligheder for mænd og kvinder, brugen af partnerskaber/inddragelse af arbejdsmarkedets parter og aktører på lokalt plan, samt ikke mindst for diverse tiltag på uddannelsesområdet - som er kommet yderligere i fokus efter Lissabon-topmødet.

Kommissionen har noteret sig, at indfasningen af retningslinie 2 vil være fuldt gennemført ved starten af 2001 i stedet for, som tidligere angivet, i 2000.

3. Nærhedsprincippet

Den samlede beskæftigelsespakke, herunder fællesrapporten er en del af den samordnede strategi for beskæftigelse, der sigter på at udnytte de gevinster, der er ved at samordne og koordinere medlemsstaternes økonomiske politikker, som inden for rammerne af de overordnede økonomiske retningslinier og stabilitets- og vækstpagten er de enkelte landes ansvar.

4. Høring

Beskæftigelsespakken - herunder Fællesrapporten for beskæftigelse - har været behandlet i EF-Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold, hvor der var en overvejende positiv holdning til rapporten.

5. Tidligere forelæggelser

Folketingets Europaudvalg har tidligere modtaget notat i sagen.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Fællesrapporten har ikke i sig selv konsekvenser i form af ændret lovgivning eller af statsfinansiell karakter.

c) Kommissionens henstilling vedrørende Rådets henstilling om gennemførelsen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitik

s. 7/53

(Hjemmel: artikel 128 TEF)

KOM (2000) 549 endl.

- Politisk enighed

1. Baggrund

Kommissionens henstilling har hjemmel i Amsterdam-Traktaten, særligt i artikel 128 (4). Kommissionens henstilling er udarbejdet på baggrund af de 15 implementeringsrapporter fra medlemsstaterne vedrørende implementeringen af de nationale handlingsplaner (NAP'er) 1999 og tilpasningerne i retningslinjerne for 2000. Ligeledes henvises til Rådets henstilling af 14. februar 2000 vedrørende implementeringen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker. Endelig henvises til Kommissionens henstilling af 6. september 2000 samt forventelige udtalelser fra det Økonomiske og Politiske Udvalg (EPC) og Beskæftigelsesudvalget (EMCO) af hhv. 4. og 5. oktober 2000.

I betragtningerne til Kommissionens henstilling henvises bl.a. til de tidligere vedtagne retningslinjer, konklusionerne fra Det Europæiske Råd (DER) i Lisabon og Feira, De Overordnede Økonomiske Retningslinjer juni 2000 og Stabilitetspagten af 17. juni 1997 og den fælles rapport om beskæftigelse 2000.

2. Indhold

Kommissionens henstillinger til de 15 medlemsstater tager igen i år udgangspunkt i en gennemgang af situationen på en række prioriterede områder, bl.a. bekæmpelse af ungdoms- og langtidsledighed, livslang uddannelse, ligestilling, ligeløn, nedbringelse af skatten på arbejdet, samarbejdet mellem arbejdsmarkedsmyndighederne, samarbejdet mellem arbejdsmarkedets parter, ældre arbejdstagere og modernisering af arbejdets tilrettelæggelse.

Der er en vis forskel på karakteren af opfordringerne til medlemsstaterne og antallet af opfordringer. Danmark opfordres til:

1. fortsat at følge implementeringen af reformerne inden for området m.h.p. at nedbringe det fiskale pres på arbejdskraft – særligt beskatningen af de lave indkomster,
2. udvikle flere incitamentter for at tage beskæftigelse og at blive i beskæftigelse samt at fortsætte med en nøje overvågning af efterlønsordningen i lyset af behovet for at øge arbejdskraftudbudet, og
3. at fortsætte bestræbelserne mht. udvikling af en mere grundlæggende mainstreaming tilgang og sammenhængende strategi for at reducere de nuværende niveau af erhvervs-mæssig kønssegregation på arbejdsmarkedet.

De nævnte henstillinger falder i tråd med Rådets henstillinger af 14. februar 2000 og er på væsentlige områder i god overensstemmelse med de brede økonomiske retningslinier.

3. Nærhedsprincippet

Beskæftigelsespakken (herunder henstillingerne) er en del af den samordnede strategi for beskæftigelse, der sigter på at udnytte de gevinster, der ved at

samordne og koordinere medlemsstaternes økonomiske politikker, som inden for rammerne af de overordnede økonomiske retningslinjer og stabilitets- og vækstpagten, er de enkelte landes ansvar.

s. 8/53

4. Høring

Beskæftigelsespakken, herunder henstillingerne, har været behandlet i EF-Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold, hvor der var en overvejende positiv holdning til henstillingerne.

EF-Specialudvalget har senest modtaget fællesudtalelsen om henstillingerne fra EMCO og EPC til orientering.

5. Tidligere forelæggelser

Folketingets Europaudvalg har tidligere modtaget notat i sagen.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Dagsordenens punkt 2:

s. 9/53

Forslag til Europa-Parlaments og Rådets afgørelse vedrørende tilskyndelsesforanstaltninger på fællesskabsniveau inden for beskæftigelsesområdet

- Status for arbejdet (mundtlig rapportering)

1. Indledning

Kommissionen har fremsat Forslag til Europaparlamentets og Rådets afgørelse om Fællesskabets tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet.

Forslaget har hjemmel i Amsterdamtraktatens artikel 129 om "Tilskyndelsesforanstaltninger". I følge artiklen har Rådet beføjelse til at vedtage tilskyndelsesforanstaltninger, der skal fremme samarbejdet mellem medlemsstatene og støtte deres indsats på beskæftigelsesområdet.

Forslagets aktiviteter gennemføres i perioden 1. januar 2001 til 31. december 2005.

2. Baggrund og indhold

På Det Europæiske Råd i Lissabon vedtog man et nyt strategisk mål for EU. Fremover vil man arbejde for en konkurrencedygtig og dynamisk vidensbaseret økonomi, bæredygtig økonomisk vækst og større social samhørighed. Formålet med forslaget er at bidrage til dette nye strategiske mål.

Forslaget skal bidrage til at udbygge samarbejdet mellem medlemsstaterne på områder som forskning, analyse og overvågning af arbejdsmarkedspolitikken set i sammenhæng med udviklingen af den vidensbaserede økonomi. Forslaget har til formål, at bestemme bedste praksis og fremme udveksling og overførsel af oplysninger og erfaring, samt vedtage en aktiv oplysningspolitik på området.

Fællesskabsforanstaltningerne dækker følgende aktiviteter:

1. Aktiviteter på beskæftigelsesområdet som understøtter en mere strategisk tilgang til beskæftigelsespolitikken i EU ved hjælp af analyse og evaluering af de faktorer som kan forklare tendenser indenfor beskæftigelsen og fællesskabspolitikkerne. Analysen skal så vidt muligt være kønsspecifik.
2. Aktiviteter, som har til formål at støtte medlemsstaterne i deres arbejde med at evaluere deres nationale handlingsplaner.
3. Aktiviteter, som har til formål at overvåge den europæiske beskæftigelsesstrategi i medlemsstaterne.
4. Aktiviteter, som skal fremme indsamling af erfaringer og udveksling af samme mellem medlemsstaterne. Kommissionen vurderer, at udvekslingen vil føre til øget samarbejde mellem medlemsstaterne i forbindelse med at de udvikler deres egne beskæftigelsespolitikker.
5. Teknisk og videnskabeligt arbejde, som er nødvendigt for at udvikle indikatorer, statistikker og benchmarks.

6. Fremtidsanalyser af områder, som er af betydning for Kommissionen og medlemsstaterne i forbindelse med udviklingen af den europæiske beskæftigelsesstrategi. Særlig vægt vil blive tillagt på fællesskabsplan at foretage en detaljeret analyse af muligheden for at skabe flere og bedre arbejdspladser i den vidensbaserede økonomi.
7. Aktiviteter til støtte for EU-formandskabernes input til beskæftigelsesstrategien og særlige arrangementer af stor international betydning.

Kommissionen lægger i forslaget op til at arbejdsmarkedets parter involveres i forskellige aktioner som ligger indenfor deres kompetenceområde.

Kommissionen lægger desuden op til, at der sikres sammenhæng til andre fællesskabsinitiativer, samt at resultaterne af dette forslag kan anvendes som input til andre fællesskabsinitiativer og omvendt.

Resultaterne af Kommissionens forslag videreformidles til medlemsstaterne og den brede offentlighed, og kan tage form af arbejdsdokumenter, publikationer, rapporter, nationale seminarer, Internet aktiviteter og seminarer og internationale arrangementer.

Det finansielle grundlag for fællesskabsinitiativer under forslaget er for perioden 1. januar 2001 til 31. december 2005 på 55. mio. EURO.

Forslaget indeholder en finansieringsoversigt (bilag) med en oversigt over bevillingen fordelt på analyseenheder.

3. Danske regler

Der findes ingen danske regler på området.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen redegør ikke for forslagets sammenhæng med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

5. Høring

Følgende medlemmer af EF-Specialudvalget har fremsendt konkrete bemærkninger.

LO finder, at arbejdsmarkedets parter har fået en lidt ydmyg rolle og at intentionen fra start af bør give rum for et større engagement, at det ikke klart fremgår, om eksperimenterende forskning er omfattet af bevillingen, og opfordrer endelig til, at regeringen arbejder for, at arbejdsmarkedets parter inddrages i det rådgivende udvalg, der nedsættes for sammen med Kommissionen at prioritere støtteberettigede områder.

DA støtter grundlæggende ideen om at udvikle indikatorer og statistikker mv., der kan belyse og benchmarke de enkelte landes resultater og initiativer til fremme af beskæftigelsen. Det er en grundlæggende forudsætning, at det er resultaterne af beskæftigelsesindsatsen der vurderes, således at den nationale kompetence fastholdes. For så vidt angår involvering af parterne i indsamling af oplysninger er det DA's holdning, at der ikke skal opbygges nye parallelle

statistiksystemer, at der ikke stilles krav om nye indberetningsbyrder på virksomheder og at parterne på områder, hvor der er enighed om relevansen og hensigtsmæssigheden stiller oplysninger til rådighed om indretning og funktion i arbejdsmarkedssystemet.

s. 11/53

6. Tidligere forelæggelser

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notat i sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes hverken at få lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Dagsordenens punkt 3:

s. 12/53

Social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden

- Vedtagelse af et bidrag fra Formandskabet med henblik på Det Europæiske Råd i Nice

1. Indledning

Kommissionen har den 28. juni 2000 sendt en meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden.

Dagsordenen har været genstand for høringer og dialog med berørte parter, herunder arbejdsmarkedets parter, NGO'ere og rådgivende udvalg.

Formandskabet har den 9. november 2000 fremlagt dokument 12619/00 SOC 378 med henblik på vedtagelse af en europæisk social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden.

2. Baggrund og indhold

På Det Europæiske Råds møde i Lissabon var der politisk enighed om at arbejde på grundlag af en langsigtet dagsorden for økonomi, beskæftigelse og social samhørighed. Målet i EU er at etablere den mest konkurrencedygtige og dynamisk vidensbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed. Kommissionens meddelelse er blevet omtalt i DER's konklusioner fra henholdsvis Lissabon og Feira.

Meddelelsen udgør et input på DER's møde i Nice i december 2000.

Meddelelsen henviser til, at der sker gennemgribende forandringer af økonomien og samfundet i Europa. Forandringerne er et resultat af den nye vidensbaserede økonomi og forandringerne vurderes at ville påvirke arbejdslivet og alle, der bor i Europa. Den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden er en del af EU's bestræbelser på at sikre økonomisk og samfundsmæssig fornyelse. Dagsordenen bygger videre på Kommissionens bidrag til topmødet i Lissabon.

Kommissionen ønsker med dagsordenen at sikre et positivt og dynamisk samspil mellem på den ene side den økonomiske politik og på den anden social- og arbejdsmarkedspolitikken. Grundideen i dagsordenen er at styrke social- og arbejdsmarkedspolitikken som produktiv faktor. Som eksempel bliver det fremhævet, at socialoverførsler som pensioner og socialhjælp ikke kun er en samfundsudgift, der omfordeler indkomster mellem socialgrupper, men også bidrager til at sikre kvaliteten af arbejdskraften med økonomiske fordele til følge.

Kommissionen påpeger, at det ikke er hensigten med dagsordenen at harmonisere social- og arbejdsmarkedspolitikkerne i EU. Målet er at arbejde i retning af et antal fælles europæiske mål og at øge koordineringen af social- og arbejdsmarkedspolitikkerne. Arbejdet skal foregå indenfor den åbne koordinationsmetode, som blev defineret på topmødet i Lissabon.

Dagsordenen vedrører perioden indtil 2005 med særlig vægt på de første tre år. Det vurderes, at der er behov for en vis fleksibilitet i dagsordenen af hensyn til udviklingen og forandringerne på det økonomiske og sociale område. Der vil i den forbindelse blive forelagt en midtvejsevaluering af dagsordenen i 2003.

Dagsordenen påpeger især udfordringer og muligheder inden for følgende områder:

- Beskæftigelsen
- Den vidensbaserede økonomi
- De sociale og arbejdsmarkedsmæssige forhold
- Udvidelsen af EU
- Internationalisering

Dagsordenen lægger særlig vægt på at fremme kvaliteten af arbejdskraften som en drivkraft for økonomisk udvikling, for at sikre flere og bedre job, et samfund, som ikke udelukker nogen, adgang til gode tjenesteydelser, pleje og social beskyttelse m.m. Tilgangen betyder, at man skal arbejde for at opnå en god konkurrenceevne, fuld beskæftigelse, kvalitet i arbejdet, kvalitet i arbejdsrelationerne samt kvalitet i social- og arbejdsmarkedspolitikken.

Alle interessenter og aktører tiltænkes at skulle spille en aktiv rolle, der skal gøre dem i stand til at deltage i forvaltningen af de med den nye dagsorden forbundne politikker. Interessenter og aktører indbefatter Kommissionen, Ministerrådet, Europa-Parlamentet, nationale regeringer, regionale og lokale myndigheder samt arbejdsmarkedets parter og NGO'ere.

Midlerne til at opnå dagsordenens mål vil hovedsageligt omfatte:

- Den åbne koordinationsmetode
- Lovgivning
- Den sociale dialog
- Strukturfondene, særligt Den Europæiske Socialfond
- Programmer
- Mainstreaming
- Politisk analyse og forskning

Meddelelsen skitserer en række målsætninger og aktiviteter, som skal sikre gennemførelsen af dagsordenen i løbet af de næste år. Målene skal opnås ved hjælp af de omtalte metoder.

a) Fuld beskæftigelse og kvalitet i arbejdet. Det skal sikres ved:

- At udnytte Europas beskæftigelsespotentiale fuldt ud ved at arbejde med henblik på at øge beskæftigelsesgraden til 70 % i 2010 og at øge antallet af kvinder i arbejde til mere end 60 % af det samlede antal kvinder i den beskæftigelsesdygtige alder i 2010 under hensyntagen til medlemsstaternes forskellige udgangspunkt.
- At udvikle en positiv og proaktiv tilgangsvinkel til økonomiske og samfundsmæssige ændringer ved at fremme, at både virksomhederne og de

ansatte har adgang til tilstrækkelige oplysninger om forestående ændringer, at behandle de beskæftigelsesmæssige og sociale konsekvenser af økonomisk integration og markedsintegration (fusioner, virksomhedsopkøb osv.) samt ved at tilpasse arbejdsbetingelserne og de aftalemæssige forhold til den nye økonomi med henblik på at fremme fornyelsen af balancen mellem fleksibilitet og sikkerhed.

- At fremskynde udviklingen af den vidensbaserede økonomi yderligere for at skabe flere jobs i Europa.
- At den praktiske gennemførelse af arbejdstagernes frie bevægelighed øges ved at fjerne hindringerne for geografisk mobilitet. Det skal ske ved at fortsætte med at overvåge anvendelsen af Fællesskabets regler vedrørende arbejdstagernes fri bevægelighed og ved at undersøge behovet for specifikke foranstaltninger på områder, som er af central betydning for den vidensbaserede økonomi samt ved at udvikle støttemekanismer, herunder brug af ny teknologi, som kan lette mobiliteten.

b) Kvalitet i social- og arbejdsmarkedspolitikken. Det skal sikres ved:

- At modernisere og forbedre den sociale beskyttelse som reaktion på overgangen til den vidensbaserede økonomi samt forandringer i den sociale struktur og familiestrukturerne og ved at bygge videre på ideen om sociale beskyttelse som produktiv faktor.
- At forbygge og udrydde fattigdom og udstødelse samt ved at fremme bestræbelserne på, at alle integreres og deltager i det økonomiske og sociale liv.
- At fremme kvinders fulde deltagelse i det økonomiske, videnskabelige, sociale, politiske og samfundsmæssige liv. Kvindens deltagelse heri er ikke kun et spørgsmål om rettigheder, men også et element, som er af stor betydning for at fremme den sociale og økonomiske udvikling.
- At sikre udviklingen af og respekten for de grundlæggende sociale rettigheder som et nøgleelement i et retfærdigt samfund samt ved at sikre respekten for den menneskelige værdighed. Samtidig skal der ske beskyttelse af personlige oplysninger om den enkelte medarbejder i ansættelsesforholdet.

c) Fremme af kvaliteten i arbejdsmarkedsrelationerne. Det skal ske ved:

- At sørge for, at dialogen med arbejdsmarkedets parter på alle planer bidrager til at møde de udfordringer, som opstår. Samtidig skal man fremme konkurrenceevnen og solidariteten samt balancen mellem fleksibilitet og sikkerhed.
- At samarbejdet om bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse

d) Forberedelse af EU's udvidelse. Det skal sikres ved:

- At bidrage til forberedelsen af EU's udvidelse under forhold præget af en afbalanceret økonomisk og social udvikling.

- At muliggøre udveksling af erfaring og god praksis med især internationale organisationer på området (ILO, OECD, Europarådet).

s. 15/53

For hvert af de beskrevne mål redegør Kommissionen for en række delmål, initiativer og aktiviteter, der skal fremme det omhandlede mål. Endelig lægger Kommissionens forslag op til, at der udvikles en systematisk opfølgning og kontrol af EU's lovgivning på det social- og arbejdsmarkedspolitiske område samt med at der skal ske en opfølgning af initiativerne i dagsordenen.

Konkrete initiativer

Formandskabet peger i dokument 12619/00 SOC 378 på en række nye udfordringer i forhold til den europæiske sociale model, som kræver løsninger inden for de kommende fem år. Udgangspunktet er følgende:

- Udsigten for tilbagevenden til fuld beskæftigelse
- Befolkningens højere gennemsnitsalder
- Styrkelse af den sociale samhørighed
- Øget mobilitet
- Økonomisk og monetær integration
- Udvidelsen af EU
- Den tekniske udvikling og globaliseringen
- Globaliseringens sociale dimension

Det kan fremhæves, at formandskabet bl.a. lægger vægt på følgende om de nye udfordringer:

I. Sikring af flere jobs:

- a) Forøgelsen af beskæftigelsesgraden.
- b) Styrkelse af den samordnede strategi for beskæftigelsen og videreførelse heraf efter 2002.
- c) Fremskridt i den faktiske gennemførelse af livslang uddannelse.
- d) Lettelse af de europæiske borgere mobilitet (udviklingen et vidensbaseret Europa, den frie bevægelighed, vandrende arbejdstageres ret til social sikring, bevarelse af rettighederne til tillægspension).
- e) Overvejelser vedrørende forbindelserne mellem indvandringsstrømmene og beskæftigelsespolitikken.
- f) Opfordring til Kommissionen vedrørende samarbejdet mellem arbejdsmarkedets parter om den sociale dimension af Fællesskabets konkurrencepolitik.

II: Udvikling af og nye garantier for arbejdstagerne, som er tilpasset en økonomi i forandring:

- a) Styrkelse af arbejdstagernes inddragelse i forvaltningen af forandringerne på arbejdsmarkedet inden udgangen af 2002.
- b) Udarbejdelse af en fællesstrategi for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.
- c) Initiativer vedrørende ændringer i arbejdsmiljøet og arbejdsforholdene.
- d) Forbedring af kendskabet til den igangværende udvikling mht. løndannelse og aflønningens sammensætning.
- e) Fremme af fælles garantier vedrørende individuel afskedigelse i.h.t. ILO's normer.
- f) Supplerende lovgivning vedrørende arbejdstid.

III. En kraftig indsats i bekæmpelsen af fattigdom og forskelsbehandling for at fremme social integration:

- a) Medlemsstaterne skal iværksætte en national handlingsplan vedrørende bekæmpelse af social udstødelse i.h.t. den åbne koordinationsmetode.
- b) De skal undersøge, hvilke initiativer der kan tages for at iværksætte henstillingen fra 1992 om de minimumsgarantier, der skal sikres gennem ordningerne for social beskyttelse.
- c) I overensstemmelse med DER-Tammerfors at vedtage bestemmelser om at udvide princippet om ligebehandling til at omfatte alle statsborgere i 3. lande, der har lovlig bopæl på EU's område og udveksle erfaringer om de integrationspolitikker, der føres på nationalt plan.
- d) Medlemsstaterne skal endvidere støtte Fællesskabets lovgivning vedrørende art. 13.
- e) Endelig skal de sikre en udvikling af bedre integration af handicappede på alle områder af det sociale liv.

IV. Ordninger for social beskyttelse skal moderniseres:

- a) Samarbejdet og udvekslingerne mellem medlemsstaterne vedrørende strategierne til sikring af bæredygtige pensioner i fremtiden skal fortsættes.
- b) Man skal analysere de tilpasninger, der er foretaget i medlemsstaterne af de sociale beskyttelsesordninger og de fremskridt, der skal gøres for at gøre det mere fordelagtigt at arbejde og få en sikker indkomst.
- c) Inden 2003 afslutter man endelig en overvejelse af, hvordan man under overholdelse af solidaritetskravene kan sikre en bæredygtig sundhedspleje af høj kvalitet under hensyntagen til virkningen af befolkningens højere gennemsnitsalder og udsigterne til på tværs af grænserne at forbedre adgangen til behandling med sundhedsprodukter- og tjenesteydelser af høj kvalitet.

V. Fremme af ligebehandling af mænd og kvinder:

- a) Begrebet ligebehandling af mænd og kvinder skal indarbejdes på alle områder af den sociale dagsorden.
- b) Kvinders adgang til beslutningsprocessen skal udvikles.
- c) På baggrund af Kommissionens meddelelse om en fællesskabsstrategi for ligebehandling mellem mænd og kvinder skal der vedtages et direktiv baseret på art. 13 i EF-traktaten for at fremme af ligebehandling af mænd og kvinder på andre områder end beskæftigelse og erhvervsaktivitet.
- d) Der skal ske udveksling af erfaringer om kendskabet til manglende ligestilling mellem mænd og kvinder i fællesskab, især ved oprettelse af et europæisk institut på området og ved etablering af et ekspertnet.
- e) Endelig skal der ske en opfølgning på initiativerne om at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdspladsen, især mht. løn, og sikring af en bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv.

VI. Det sociale aspekt af udvidelsen og EU's forbindelser udadtil:

- a) Der skal regelmæssigt i Rådet (beskæftigelses- og socialministre) og i forbindelse med arbejdsmarkedets parter ske en udveksling af oplysninger om alle de sociale aspekter i forbindelse med udvidelsen, og ansøgerlandene skal inddrages i de nuværende processer på det socialpolitiske område.

- b) Der skal udvikles en samordnet holdning til de internationale sociale spørgsmål inden for rammerne af de internationale institutioner for så vidt angår deres kompetenceområder og inden for udviklingssamarbejdet.

3. Danske regler

Den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden vedrører en række love, aftaler og overenskomster på det social- og arbejdsmarkedspolitiske område. Den konkrete betydning af meddelelsen for danske regler kan imidlertid først vurderes, når de omtalte initiativer i den kommende periode (indtil 2005) fremsættes.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen redegør ikke direkte for forholdet til nærheds- og proportionalitetsprincippet, men påpeger, at det ikke er hensigten at harmonisere social- og arbejdsmarkedspolitikken i EU.

5. Høring

Forslaget har været til skriftlig høring i EF-Specialudvalget for social- og arbejdsmarkedforhold, samt hos Ligestillingsafdelingen og i Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

LO har generelt en meget positiv holdning til Kommissionens meddelelse, som i vid udstrækning imødekommer de ønsker, som LO tidligere har fremsat over for EFS, Kommissionen og regeringen.

LO støtter fuldt ud, at de politiske forpligtelser i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon omsættes til konkrete resultater i et integreret samspil mellem den økonomiske politik, beskæftigelsespolitikken og social- og arbejdsmarkedspolitikken.

LO ønsker ligesom Kommissionen, at EU udvider samarbejdet fra beskæftigelsesområdet til andre områder baseret på den nye åbne koordineringsmetode, hvor formålet ikke er harmonisering, men politiske retningslinier, benchmarks, fælles mål og udveksling af erfaringer.

LO er enig med Kommissionen i, at arbejdsmarkedspolitikken i sig selv er en produktiv faktor, men skal dog understrege, at der fortsat vil være brug for at udvikle bindende minimumsrettigheder i fremtidens (udvidede) EU primært baseret på aftaler mellem arbejdsmarkedets parter på europæisk plan. Den nye åbne koordineringsmetode og vedtagelsen af bindende minimumsnormer skal supplere hinanden.

LO finder, at arbejdsmiljøområdet kun er stedmoderligt behandlet i meddelelsen. LO foreslår blandt andet, at Kommissionen opfordres til at udarbejde en meddelelse om, hvordan det forebyggende arbejdsmiljøarbejde kan omsættes til retningslinier efter beskæftigelsesstrategien eller efter den nye åbne koordineringsmetode. Et sådant arbejde er allerede iværksat i ØSU.

LO foreslår desuden, at Kommissionen udarbejder en meddelelse om udvikling af nationale kompetenceregnskaber. Sådanne regnskaber vil kunne bidrage til at gøre det enklere at sammenligne og overvåge udviklingen i de enkelte

lande. Der er i Danmark iværksat et tværministerielt udviklingsprojekt under ledelse af Undervisningsministeriet om dette emne.

s. 18/53

LO lægger vægt på, at arbejdsmarkedets parter inddrages i meddelelsens forslag til tænketanke, fora, grupper og netværk om diverse emner og herunder pensioner.

Endelig er **LO** enig med Kommissionen i, at man som udgangspunkt prioriterer aftaler mellem parterne på europæiske plan frem for lovgivning.

DA finder det beklageligt, at de foreslåede aktioner ikke er begrundet i mere direkte analyse. Meddelelsen bygger i vidt omfang alene på de bestående politikområder.

DA bemærker, at den angivne politiske indgangsvinkel til de enkelte aktionsområder er overvejende positiv, men at enkelte af initiativerne kan vise sig at være særdeles problemfyldte.

DA finder det positivt, at Kommissionen fremhæver kvalitet som nøgleordet ved den metode, som Kommissionen angiver skal lægges til grund for den fremtidige dagsorden. Kommissionens påpegning af arbejdsmarkedets parter som centrale aktører og fremhævelsen af vidensøkonomien og arbejdskraftens frie bevægelighed som centrale elementer er også positivt.

Amtsrådsforeningen har med tilfredshed noteret sig, at hensigten med dagsordenen ikke er at harmonisere social- og arbejdsmarkedspolitikkerne i EU. Derimod er målet at arbejde for et antal fælles europæiske mål, at øge koordineringen af social- og arbejdsmarkedspolitikkerne samt at sikre et positivt og dynamisk samspil mellem den økonomiske politik og social- og arbejdsmarkedspolitikkerne, hvor disse politikkers rolle ses som en produktiv faktor frem for en passiv udgiftspost. **Amtsrådsforeningen** kan tilslutte sig dette mål, der harmonerer med grundideen i amternes social- og arbejdsmarkedspolitik.

FTF finder det positivt, at man i større udstrækning vil benytte den åbne koordinationsmetode til afløsning af den traditionelle lovgivningsmetode. Dog mener **FTF**, at der mangler en klarere tilkendegivelse af hvilken metode, der vil blive anvendt i forbindelse med gennemførelsen af de enkelte forslag.

FTF savner en langt mere dybtgående beskrivelse af de enkelte forslag på såvel substanssiden som på reguleringssiden.

FTF finder, at det vil være nødvendigt at revurdere en eventuel tilslutning til de enkelte forslag set i lyset af de foreslåede traktatændringer, som måske vil flytte områder fra enstemmighed til flertalsafgørelser.

På uddannelsesområdet er **FTF** enig i, at dette område bør sættes mere i fokus i EU's politikker. Dog er **FTF** skeptiske overfor at knytte uddannelse så tæt til beskæftigelsespolitikken, som tilfældet er. De beskæftigelsesmæssige forhold må ikke alene blive styrende for uddannelsespolitikken.

FTF er enig i synspunktet om, at den konkrete betydning af meddelelsen om

den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden først endelig kan vurderes, når de konkrete initiativer fremsættes i perioden indtil 2005.

s. 19/53

Formandskabets dokument nr. 12619/00 Soc 378 er i øjeblikket til høring i EF-Specialudvalget.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen direkte lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. oktober 2000.

Dagsordenens punkt 4:

s. 20/53

Forslag til Rådets direktiv vedrørende arbejdstagernes medbestemmelse i det Europæiske Selskab - Politisk enighed

1. Baggrund

Forslaget er et formandskabsforslag, og der er derfor ikke taget stilling til valg af hjemmel. Rådets Juridiske Tjeneste har imidlertid den 10. maj 1999 fremsat en udtalelse om hjemmelsspørgsmålet, hvori der peges på artikel 308 (tidligere artikel 235) som hjemmelsgrundlag. Retsakter med retsgrundlag i artikel 308 vedtages med enstemmighed efter indhentelse af udtalelse fra Europa-Parlamentet (simpel høring).

Forslaget er oversendt til Rådets arbejdsgruppe for sociale spørgsmål den 22. juli 1997.

2. Indhold

a. Et SE er en ny selskabsform. Forhandlingerne gennem årene har delvis været strandet på grund af spørgsmålet om lønmodtagernes ret til medindflydelse. Forslagene er nu delt op i et forslag til forordning (selve oprettelsen) og et forslag til direktiv (medarbejderindflydelse). Der er opnået politisk enighed om en stor del af forordningsforslaget i Indre Markedsregi.

Det er frivilligt at stifte et SE, og stiftelsesformerne er fusion, holding, datterselskab og omdannelse. Det er en betingelse, at der skal være et grænseoverskridende element til stede. I forbindelse med stiftelse af et SE, skal der oprettes et særligt forhandlingsorgan (et rent arbejdstagerorgan), SFO, som skal forhandle en aftale med ledelsen om information, høring og medbestemmelse i SE.

b. Alle formalia omkring hvordan SFO etableres, følger principperne i EU-direktivet om europæiske samarbejdsudvalg, som blev vedtaget i 1994 (og som retter sig mod multinationale virksomheder, der har bedrifter i flere lande med mindst 1000 ansatte og 150 ansatte i hver af mindst 2 medlemslande. Dette direktiv indeholder ikke regler om medbestemmelse men kun om information og høring).

Kan ledelsen og SFO ikke blive enige om en aftale om information, høring og medbestemmelse, træder et sæt tvungne referenceregler om information, - høring og medbestemmelse i kraft. Ledelsen kan dog nå at fortryde at etablere et SE, hvis parterne ikke kan blive enige om en aftale - igen for at understrege det frivillige element.

c. Det forhold, der skaber det største problem, er spørgsmålet om medbestemmelse. De lande, som i forvejen har velfungerende nationale medbestemmelsessystemer ønsker ikke at opgive eller at forringe disse systemer, og de lande, der i forvejen ikke har nationale medbestemmelsessystemer ønsker principielt ikke at indføre sådanne i SE-selskabet. Tidligere forslag har bygget på et princip om beskyttelse af mindretallets interesser, hvis der ikke er enighed om et medbestemmelsessystem. Af hensyn til den sidstnævnte gruppe af

lande, er der stillet forslag om brug af tærskler. Forslaget om tærskler indebærer:

s. 21/53

Så længe der forhandles, gælder der et særligt krav om kvalificeret flertal ved afstemninger, når en vis procentdel af arbejdstagerne ellers ville miste medbestemmelsesrettigheder som følge af aftalen. Formålet er at gøre det vanskeligt at stemme eksisterende medbestemmelsesrettigheder ned.

Hvis forhandlingerne bryder sammen, skal de tvungne referenceregler om medbestemmelse anvendes, men først når en vis procentdel af arbejdstagerne ellers ville miste en eksisterende ret til medbestemmelse.

Tærsklerne foreslås forskellige afhængigt af, om der er tale om stiftelse ved fusion (hvor de nationale selskaber "smeltes sammen") og ved holding/datterselskaber (hvor de eksisterende selskaber bevares, men samles under SE'et). Ved stiftelse ved omdannelse skal medarbejderindflydelsen som minimum være den samme som den, der fandtes i selskabet forud for omdannelsen.

14 medlemsstater er nu enige om, at tærsklen ved fusion skal være 25% og ved holding/datter 50%.

d. Hvis de nationale regler om medbestemmelse, der har været anvendt i de deltagende selskaber forud for stiftelsen af SE'et, ikke umiddelbart er sammenlignelige, f.eks. det hollandske system (et indirekte medbestemmelsesystem) og det danske system (et direkte medbestemmelsessystem) foreslås, at SFO'et ved simpelt flertal kan vælge, hvilket nationalt regelsæt, der skal være referenceregelsæt. Hvis der i ingen af de deltagende selskaber forud for stiftelsen af SE'et har været anvendt regler om medbestemmelse, f.eks. fordi de medlemslande, hvori de deltagende selskaber er beliggende, ikke har regler om medbestemmelse, indgår medbestemmelse ikke i referencereglerne.

3. Danske regler

Der er ingen gældende dansk ret vedrørende et Europæisk Selskab. Den danske selskabsretlige regulering er i et vist omfang baseret på EF-direktiver. Disse direktiver er i vidt omfang indarbejdet i forordningsforslaget enten direkte i form af en gengivelse af direktivernes regler eller indirekte ved en bestemmelse, ifølge hvilken national ret subsidiært finder anvendelse.

I henhold til aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven har medarbejdere i aktieselskaber og anpartsselskaber ret til ved direkte valg at vælge medlemmer til bestyrelsen svarende til halvdelen af de øvrige bestyrelsesmedlemmer og mindst to, hvis selskabet har bestået i mindst 3 år, og det i gennemsnit inden for de sidste 3 år har beskæftiget mindst 35 medarbejdere og mindst halvdelen af medarbejderne ønsker medarbejderrepræsentation. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er i enhver henseende ligestillet med de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer, hvad angår rettigheder, pligter og ansvar.

Efter den seneste undersøgelse er der i dag medarbejdere i bestyrelsen i 25 % af de virksomheder, hvor betingelsen er opfyldt.

Reglerne om information og høring reguleres af arbejdsmarkedets parter. Der eksisterer en række samarbejdsaftaler, og principperne svarer stort set til den særlige samarbejdsaftale, som er indgået mellem hovedorganisationerne, Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Landsorganisationen i Danmark (LO) fra 1970.

Lov om europæiske samarbejdsudvalg gennemfører direktiv om indførelse af europæiske samarbejdsudvalg eller procedurer i fællesskabsvirksomheder og fællesskabskoncerner med henblik på at informere og høre arbejdstagerne.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincip

Det seneste forslag fra Kommissionen til Rådets direktiv om supplerende bestemmelser til SE-statutten med hensyn til arbejdstagernes stilling er fra 1989 (KOM (89) 268 - SYN 219). Kommissionen tager heri ikke direkte stilling til forslaget forhold til nærhedsprincippet.

Kommissionen finder dog, at regler om arbejdstagernes medbestemmelse i SE-selskabet vil fremme Fællesskabets økonomiske og sociale mål. Da de regler og den praksis, der gælder i de enkelte medlemsstater, er meget forskellige finder Kommissionen ikke, at der kan fastsættes ensartede regler for arbejdstagernes stilling i SE-selskabet.

5. Høring

Forslaget har været sendt til høring i specialudvalget for etablering og tjenesteydelser og specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale spørgsmål senest den 25. februar 1999, ligesom der på EF-Specialudvalgsmødet den 12. maj 1999 blev givet en orientering om sagen.

Organisationerne er fortsat positive overfor en statut om SE af hensyn til effektiviteten af det indre marked og EU's konkurrencedygtighed, men det må ikke ske på bekostning af den tradition for medarbejderindflydelse, der er i Danmark.

DA kan acceptere, at direktivet om europæiske samarbejdsudvalg skal finde anvendelse for statuten for SE, men foretrækker at der både for så vidt angår medbestemmelse og for information og høring tages udgangspunkt i de nationale systemer. En løsning med flere ligeværdige referencemodeller vil sikre mod risikoen for, at en bestemt model får afsmittende virkning på øvrige EU-regler om medarbejderindflydelse. DA er imod forhandlingstvung, idet det bør være op til den ene eller begge parter at bede om at regler og/eller en forhandling skal iværksættes. DA og **Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA)** finder, at forhandlingsfristen er for kort.

LO vil ikke modsætte sig strukturen med tærskler. LO foretrækker tærskler på under 15%, men kan acceptere lidt højere tærskler.

DA, FA og **Rederiforeningen** kan ikke tilslutte sig de foreslåede definitioner af information og høring. FA minder i den forbindelse om problematikken i forhold til børsetiske regler.

DA finder, at virksomheder under en vis størrelse bør være undtaget.

DA og Rederiforeningen finder, at besætningsmedlemmer i handelsflåden bør kunne undtages.

s. 23/53

Lønmodtagerorganisationerne finder ikke, at det skal være muligt at forhandle sig frem til en ringere aftale end de i referencereglerne angivne.

SALA er bekymret for, at nærværende forslag får afsmittende virkning på de foreslåede statutter for det europæiske andelsselskab.

6. Tidligere forelæggelser

Rådets forslag til forordning om indførelse af en statut for europæiske selskaber (SE) og direktivforslaget om indførelse af medarbejderindflydelse i SE'et er gentagne gange behandlet i Europaudvalget, senest den 23. oktober 1998 (O). Davignon-gruppens rapport blev forlagt Europaudvalget den 3. juni 1997 (O) og det luxembourgiske formandskabs forslag blev forelagt Europaudvalget den 3. oktober 1997, den 27. november 1997 (forinden Rådsmødet i indre marked) (O) og den 12. december 1997 (O). Det britiske formandskabs forslag blev forelagt Europaudvalget den 3. april 1998 (O), den 15. maj 1998 (indre marked) (O) og den 29. maj 1998 (FO). Det østrigske formandskabs kompromisforslag blev forelagt Europaudvalget den 27. november 1998 (FO), den 5. marts 1999 (FO). Forud for Rådsmødet den 25. maj 1999 udarbejdede det tyske formandskab et papir til politisk enighed, som forelagdes Europaudvalget til forhandlingsoplæg den 21. maj 1999 (FO). Sagen er senest blevet forelagt Folketingets Europaudvalget til orientering den 26. november 1999 (O).

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget griber ikke ind i de danske samarbejdsaftaler, men svarer til loven om europæiske samarbejdsudvalg, der giver lønmodtagerne supplerende rettigheder i transnationale sammenhænge. For så vidt angår information og høring i danske datterselskaber kan det ikke udelukkes, at spørgsmål som i dag behandles af danske samarbejdsudvalg, i stedet vil blive behandlet i de fora, som foreslås indført. I øvrigt vil samarbejdsudvalgene kunne opretholdes ved siden af de nye fora.

Forslaget griber heller ikke ind i de nationale regler om medbestemmelse. Såfremt et SE samtidig er omfattet af reglerne i direktivet om europæiske samarbejdsudvalg, finder direktivet om medarbejderindflydelse i SE anvendelse.

Forslaget vil medføre lovgivning inden for selskabsretten under forudsætning af, at forordningen om SE tillige vedtages, men der kan ikke på indeværende tidspunkt siges noget om omfanget.

Dagsordenens punkt 5:

s. 24/53

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indførelse af en generel ramme for information og høring i Det Europæiske Fællesskab - Politisk enighed

1. Baggrund

Kommissionen har den 11. november 1998 oversendt forslaget til Rådet.

De er tale om et forslag til minimumsdirektiv. Forslaget har hjemmel i Amsterdam-Traktatens artikel 137, stk. 2. (tidligere artikel 2, stk. 2 i Aftalen om Social- og Arbejdsmarkedspolitikken). Forslaget er underlagt den fælles beslutningsprocedure (jf. artikel 251 i Amsterdam-Traktaten) og vil dermed kunne vedtages med kvalificeret flertal.

2. Indhold

Forslaget skal sikre det egentlige formål med information og høring, nemlig at forberede forandringer, sikre omstruktureringer på en social acceptabel måde samt give målsætningen om beskæftigelsen den fremtrædende pler, som er nødvendig. Forslaget supplerer eksisterende regler om information og høring i direktivet om virksomhedsoverdragelse og direktivet om kollektive afskedigelser samt i nationale regler.

Forslaget har til formål at skabe en generel ramme for arbejdstagernes ret til information og høring. Forslaget skal sikre, at procedurer for information og høring defineres og gennemføres i et samarbejde mellem arbejdsgiveren og arbejdstagerrepræsentanterne.

Forslaget retter sig kun mod virksomheder, som beskæftiger mere end 50 ansatte (art. 1 a).

Forslaget indeholder definitioner af virksomheder, arbejdsgiver, arbejdstagerrepræsentanter, information og høring.

Information defineres som arbejdsgiverens videregivelse af relevante oplysninger til arbejdstagerrepræsentanter.

Høring defineres som skabelse af en dialog og udveksling af synspunkter mellem arbejdsgiveren og arbejdstagerrepræsentanterne.

Medlemsstaterne har mulighed for at fastsætte særlige bestemmelser for virksomheder, der har en politisk, religiøs, velgørende, uddannelsesmæssig, videnskabelig eller kunstnerisk karakter, hvis deres lovgivning allerede indeholder sådanne bestemmelser (art. 2, stk. 2).

Medlemsstaterne har ansvaret for gennemførelse af direktivet, men kan overlade det til arbejdsmarkedets parter at fastlægge indholdet af gennemførelsesbestemmelserne ved aftale. Parterne kan ved aftale fravige forslagens bestemmelser, der vedrører definitionerne, indholdet og gennemførelsen af information og høring, forudsat at direktivets almene målsætning overholdes (art. 3).

I artikel 4 fastlægges, hvilke emner arbejdstagerne skal informeres og høres om, medmindre andet følger af gældende bestemmelser eller praksis i medlemsstaterne.

1. Arbejdstagerne skal informeres om den seneste udvikling samt den udvikling i virksomhedens aktiviteter og i dens økonomiske og finansielle situation, som kan forventes.
2. Arbejdstagerne skal informeres og høres om situationen, strukturen og om den udvikling mht. virksomhedens beskæftigelse, som kan forventes. Hvis arbejdsgiveren har formodning om, at beskæftigelsen kan være truet, skal arbejdstagerne tillige informeres og høres om de planlagte foregribende foranstaltninger, herunder særlig uddannelse af arbejdstagerne og forbedring af deres kvalifikationer, som har til formål af afværge negative eller begrænse følgerne og give de berørte arbejdstagere bedre forudsætninger for at finde anden beskæftigelse. Der er i art. 4, stk.3 mulighed for, at medlemsstaterne kan fritage virksomheder, der beskæftiger under 100 arbejdstagere fra denne forpligtelse.
3. Arbejdstagerne skal informeres og høres om de beslutninger, som kan medføre betydelige ændringer i arbejdstilrettelæggelse og ansættelseskontrakterne og andre beslutninger, som kan få betydelige konsekvenser for arbejdstagernes interesser (art. 4 stk. 1).

Medlemsstaterne sikrer en effektiv information og høring og fastsætter gennemførelsesbestemmelser for information og høring om de ovenfor nævnte emner (art. 4, stk. 2).

Oplysninger, der er givet som fortrolige, må ikke videregives. En arbejdsgiver er i bestemte tilfælde, som er fastsat i national lovgivning, ikke forpligtet til at videregive oplysninger mv., hvis det fx drejer sig om oplysninger, som ud fra objektive kriterier vil skade virksomheden (art. 5).

Forslaget indeholder en bestemmelse om beskyttelse af arbejdstagerrepræsentanter (art. 6).

Medlemsstaterne skal sørge for, at der findes administrative eller retlige procedurer, som kan sikre håndhævelsen af forpligtelserne, herunder navnlig adgang til administrativ rekurs eller retlig klageadgang (art. 7, stk. 1).

Medlemsstaterne skal fastsætte passende sanktioner, der dels skal være effektive, dels skal stå i forhold til overtrædelsens omfang og endelig skal have en afskrækkende virkning (art 7, stk. 2). Beslutninger, som medfører væsentlige ændringer eller afbrydelse af ansættelseskontrakten eller arbejdsforholdet, får ikke retlige konsekvenser, førend arbejdsgiveren har opfyldt sin pligt til at informere og høre arbejdstagerne. Hvis der ikke længere er muligt at informere og høre arbejdstagerne, skal beslutningen ikke have retlige konsekvenser, førend arbejdsgiveren har betalt en passende erstatning efter den fremgangsmåde og procedure, som er fastsat af medlemsstaterne. Denne bestemmelse gælder også for aftaler om information og høring (art. 7, stk. 3).

Forslaget danner en generel ramme for information og høring af arbejdstagere og finder derfor også anvendelse på procedurerne for information og høring i direktivet om kollektive afskedigelser og direktivet om virksomhedsoverdragelse (art. 8, stk. 1).

Forslaget berører ikke direktivet om europæiske samarbejdsudvalg (art. 8, stk. 2).

Forslaget begrænser i øvrigt ikke andre former for nationalt fastsat information og høring (art. 8, stk. 3).

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har henvist til, at medlemsstaterne ikke selv i tilstrækkelig grad kan sikre og nå målet med at skabe en ramme for information og høring af arbejdstagerne, som er tilpasset den økonomiske og beskæftigelsesmæssige udvikling i Europa. Dette opnås ifølge Kommissionen bedst ved, at der på fællesskabsplan indføres minimumsforskrifter og en fælles standard, som gælder for hele Det Europæiske Fællesskab.

4. Danske regler

I Danmark er national information og høring reguleret i aftaler om samarbejdsudvalg mellem arbejdsmarkedets parter, der gælder for hovedparten af arbejdsmarkedet. I øvrigt er der bestemmelser om information og høring i lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse (virksomhedsoverdragelsesloven) og lov om varsling mv. i forbindelse med afskedigelser af større omfang (lov om kollektive afskedigelser).

5. Høring

Forslaget har været sendt til skriftlig høring i EF-Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale spørgsmål og senere drøftet på et møde i EF-Specialudvalget den 4. oktober 2000.

LO har forståelse for forslagets principper og formål, selvom det er LO's grundlæggende opfattelse, at forslaget mangler ethvert element af grænseoverskridende karakter, og at det er overflødig. Det er en forudsætning for LO, at forslaget ikke hindrer, at velfungerende ordninger, baseret på aftaler mellem landsdækkende arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer, kan opretholdes.

Det er endvidere LO's opfattelse, at definitionen i art. 2, stk. 1, litra a, er for upræcis. Det er LO's opfattelse, at forslaget principielt bør omfatte alle offentlige ansatte (art. 2, stk. 1, litra a) samt at pligten til information og høring bør omfatte alle forhold, der har betydning for virksomhedens udvikling og medarbejdernes situation (art. 4) og dermed bør have en bredere definition. Endelig mener LO, at håndhævelse og sanktioner er og skal være national kompetence og ønsker derfor bestemmelserne herom fjernet fra forslaget.

DA ser ikke noget grundlag for en EU-regulering af national information og høring og skal kraftigt advare mod en europæisk ordning. DA ønsker, at regeringen aktivt arbejder for muligheden for et blokerende mindretal i Rådet.

DA mener, at forslagens bestemmelser om håndhævelse af rettigheder er helt uforenelig med Samarbejdsaftalen mellem LO og DA. Manglende overholdelse af pligten til at informere og høre om beslutninger, der kan medføre afbrydelse eller ændring af ansættelsesforhold, skal således efter forslaget betyde, at beslutningen ikke har retlige konsekvenser.

Det er afgørende for **DA**, at et europæisk regelsæt ikke hindrer, at den danske samarbejdsmodel opretholdes.

DA tilføjede på mødet den 4. oktober, at man forudsatte, at de samme fortrolighedsregler som kendes fra EWC, aktieselskabsbestyrelser og samarbejdsudvalg gælder her.

For **FTF** er det afgørende at sikre, at Danmark kan opretholde de eksisterende samarbejdsudvalg, baseret på aftaler mellem arbejdsmarkedets parter. Der skal derfor holdes fast i forslagens undtagelsesmuligheder (art. 3). **FTF** ønsker, at forslaget (art. 2 stk. 1, litra a) ændres, således at tærskelværdierne i de nuværende aftaler om samarbejdsudvalg ikke forhøjes.

Det er **FTF's** holdning, at fastsættelse af sanktioner er et nationalt anliggende, hvorfor forslaget ikke bør indeholde konkrete sanktionsbestemmelser. Det bør overlades til medlemsstaterne ved lov eller gennem aftaler mellem arbejdsmarkedets parter at fastsætte de nødvendige bestemmelser for at efterkomme direktivet.

AC finder det positivt, at arbejdsmarkedets parter kan fastlægge indholdet af gennemførelsesbestemmelserne ved aftale (art. 3). **AC** bemærker dog, at privat ansatte akademikere typisk ikke er omfattet af samarbejdsaftaler, idet der ikke er indgået en sådan aftale mellem **DA** og **AC/AC's** medlemsorganisationer. Desuden arbejder mange akademikere på virksomheder med under 50 ansatte.

FA gør kraftigt opmærksom på, at information og høring traditionelt varetages bedst mellem arbejdsmarkedets parter. Efter **FA's** opfattelse vil forslaget både have negativ effekt i forhold til at involvere arbejdsmarkedets parter og lægger op til konflikt snarere end samarbejde. **FA** understreger, at samarbejdsaftaler inden for aftalesystemet er meget nyttige som forum for drøftelser, herunder om virksomhedernes situation og evt. forandringer. I tilfælde af uenighed løses denne i mindelighed mellem parterne. **FA** kan ikke se nogen grund til at skifte dette velfungerende system ud med det foreliggende forslag. **FA** mener, at undtagelsesbestemmelsen (art. 3) er positiv, men utilstrækkelig.

Det er **FA's** vurdering, at håndhævelsesbestemmelsen (art. 7) lægger op til konfrontation og mistillid snarere end forhandling og tillid som i den danske model. Bestemmelsen vil suspendere arbejdsgivernes beslutningsret i bestemte forhold vedrørende virksomheden. Hvis dette medfører, at forandringer ikke kan gennemføres i tilfælde, hvor arbejdstagerne mener, at der er sket en krænkelse af informations- og høringspligten, vil dette have betydelige konsekvenser for såvel arbejdstagerne som deres beskæftigelsessituation.

SALA ser ikke noget grundlag for indførelse af EU-regulerede minimumsstandarder for national information og høring af arbejdstagere. SALA fremhæver, at forslaget bør respektere arbejdsmarkedets parterets ret til at aftale indholdet af regler om information og høring og ikke blot den form, hvori de gennemføres. Undtagelsesbestemmelsen (art. 3) er ikke tilstrækkelig. Direktivet bør indeholde hjemmel til, at parterne kan fravige alle de regler, som de måtte ønske.

SALA påpeger, at det vil være vanskeligt at bevare det eksisterende system - hvor uoverensstemmelser i relation til samarbejdsaftalen oftest klares ved en konstruktiv dialog - hvis det fremover skal konkurrere med et lovbestemt erstatnings- og straffesystem.

KL og Amtsrådsforeningen lægger afgørende vægt på, at spørgsmål om information og høring fortsat fastsættes ved aftale mellem parterne på det (amts)kommunale område, således at der ikke gribes ind i en nationalt vel-fungerende ordning. **KL og Amtsrådsforeningen** finder det betænkeligt, at der indirekte pålægges arbejdsgiveren en informations- og høringspligt i forbindelse med en opgave, som de (amts)kommunale arbejdsgivere ikke er forpligtet til at foranstalte, som fx særlig uddannelse eller forbedring af kvalifikationer.

De (amts)kommunale arbejdsgivere fremhæver, at bestemmelsen om håndhævelse af rettigheder (art. 7) bør omfattes af undtagelsesbestemmelsen i art. 3 stk. 1 og 2, således at 'håndhævelse af rettigheder' fortsat kan fastlægges ved aftale mellem parterne. Bestemmelsen om erstatning og opsættende virkning af manglende overholdelse af pligterne i forslaget (art. 7, stk. 3) er skærpede i forhold til eksisterende bestemmelser på det (amts)kommunale område. **KL og Amtsrådsforeningen** ser ikke noget behov for sanktionsbestemmelser. **KL og Amtsrådsforeningen** gør opmærksom på, at bestemmelsen om opsættende virkning kan få negative økonomiske og deraf afledte beskæftigelsesmæssige konsekvenser for kommuner og amter.

Endelig bemærker **KL og Amtsrådsforeningen**, at det forudsættes, at gennemførelse af forslagets om fortrolige oplysninger (art. 5) ikke vil medføre ændringer i Lov om offentlighed i forvaltningen.

6. Tidligere forelæggelser

Forud for Rådsmødet den 17. oktober 2000 blev sagen forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. oktober 2000 til forhandling.

7. Lovgivnings- og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil få konsekvenser med hensyn til sanktioner i forbindelse med aftalerne om samarbejdsudvalg, virksomhedsoverdragelsesloven og loven om kollektive afskedigelser.

Ligeledes vil forslaget medføre, at der skal vedtages en lovgivning, som tager sigte på virksomheder, som ikke er omfattet af eksisterende samarbejdsaftaler.

Forslaget skønnes ikke få statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Forslaget er et supplement til procedurer for information og høring i direktivet om virksomhedsoverdragelse (77/187/EF - senere ændret ved direktiv 98/50/EF) og direktivet om kollektive afskedigelser (98/59/EF).

s. 29/53

Dagsordenens punkt 6:

s. 30/53

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om koordinering af de sociale sikringsordninger (reform af forordning (EØF) 1408/71)

- Status for arbejdet

1. Baggrund

Forslag findes i dokument KOM (1998) 779-endelig om "Forslag til Rådets Forordning (EF) om koordineringen af de sociale sikringsordninger".

Forslaget er fremsat i medfør af artikel 8A, 51 og 235 i EF-traktaten, som i Amsterdamtraktaten er gentaget i artikel 18, 42 og 308 uden væsentlige materielle ændringer. Vedtagelse af forslag efter de nævnte artikler forudsætter enstemmighed.

Forordningens regler har til hensigt at koordinere medlemsstaternes sociale sikringsordninger for arbejdstagere og selvstændigt erhvervsdrivende, som udnytter retten til fri bevægelighed og derfor flytter mellem medlemsstaterne. Reglerne giver endvidere arbejdstagere, selvstændigt erhvervsdrivende, pensionister m.fl. ret til ydelser fra medlemsstaternes offentlige sygesikringsordninger, når disse bosætter sig eller opholder sig midlertidigt i en anden medlemsstat. Reglerne supplerer således den danske offentlige rejsesygesikringsordning.

Der er tale om et sæt af koordineringsregler, som har til hensigt at sikre, at en arbejdstager eller selvstændigt erhvervsdrivende, som udnytter retten til fri bevægelighed ikke samtidigt bliver omfattet af de sociale sikringsordninger i to medlemsstater eller mister rettigheder, som er optjent i en anden medlemsstat. Endvidere sikrer reglerne, at de pågældende ikke kommer til at være uden social sikring på grund af betingelser om nationalitet eller bopæl i medlemsstaternes sociale sikringsordninger. Der er således ikke tale om harmonisering af de sociale sikringsordninger i medlemsstaterne.

Forordningens væsentligste principper omfatter ligebehandling og eksportabilitet af sociale sikringsydelser. Ligebehandlingen indebærer, at statsborgere fra andre medlemsstater nyder samme rettigheder og har samme pligter under de sociale sikringsordninger som landets egne borgere. Eksportabiliteten medfører, at en optjent ydelse skal udbetales til den berettigede uanset, hvor denne bor eller opholder sig inden for Fællesskabet. Endvidere gælder et sammenlægningsprincip, hvorefter forsikringsperioder (beskæftigelsesperioder eller bopælsperioder) fra andre medlemsstater kan anvendes til at opfylde krav om mindsteforsikringsperioder for at opnå ret til ydelser i en anden medlemsstat.

Der er fastsat en række særlige regler, som udmønter de ovennævnte principper i forhold til de forskellige sikringsordninger. I forordningens afsnit II, kapitel 1, findes regler, hvorefter det afgøres hvilken stats lovgivning, der finder anvendelse ved flytning mellem medlemsstaterne. Som hovedregel er det fastsat, at beskæftigelseslandets lovgivning finder anvendelse. I de følgende kapitler i forordningen findes regler for udbetaling og beregning af de enkelte ydelser, som er:

- ydelser i anledning af sygdom og moderskab (sygehjælp og syge- og barseldagpenge),
- ydelser ved invaliditet, herunder ydelser, der tager sigte på at bevare eller forbedre erhvervsevnen (pension og revalidering),
- ydelser ved alderdom (pension),
- ydelser til efterladte (pension),
- ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdomme,
- ydelser ved dødsfald (begravelseshjælp),
- ydelser ved arbejdsløshed, og
- familieydelser.

Det er præciseret, at forordningens regler ikke finder anvendelse for forsorgsydelser, som tilkendes efter en skønsmæssig trangsvurdering, men finder anvendelse for en række nærmere angivne særlige ikke-bidragspligtige blandede ydelser, som kan udelukkes fra eksportabilitet. Hvad angår pensioner, skal det bemærkes, at disse optjenes og beregnes efter et særligt prorata-princip, således at pensionen fra den enkelte medlemsstat fastsættes i forhold til forsikringsperioderne (bopæls- eller beskæftigelsesperioder) i den enkelte medlemsstat.

2. Indhold

Forslagets væsentligste konsekvenser vil være,

- at tredjelandsstatsborgere vil få yderligere rettigheder, som beskrevet i forhold til det selvstændige forslag om udvidelse af forordningens personkreds,
- at ikke-erhvervsaktive vil få yderligere rettigheder,
- at efterløn betragtes som en social sikringsordning, og
- at retten til at modtage arbejdsløshedsdagpenge i forbindelse med arbejdssøgning i en anden medlemsstat udvides fra tre måneder til seks måneder.

3. Danske regler

I forhold til dansk lovgivning, vil forslaget få betydning for lovgivningen om social sikring.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

I forslaget anføres det, at:

“Dette forslag til Rådets forordning svarer til subsidiaritetsprincippet, dvs. kriterierne om behov og omfang som anført i traktatens artikel 3 B.

Som understreget tidligere er en indsats fra Fællesskabets side i form af koordineringsforanstaltninger påkrævet for at sikre, at retten til fri bevægelighed som fastsat i traktaten kan udøves effektivt og uden begrænsninger. Uden denne koordinering risikerer retten til fri bevægelighed at blive indholdsløs. Der ville højst sandsynligt ikke være nogen, som gjorde brug af denne ret, hvis det i det store og hele indebar et tab af de rettigheder, der allerede var blevet optjent i en anden medlemsstat.

Det er indlysende, at der er behov for lovgivning, eftersom det i koordineringsøjemed er absolut påkrævet at fastsætte fælles regler og principper for at give alle, som er berørt - såvel administrationer som forsikringstagere - mulighed for at kende deres respektive rettigheder og pligter. Med dette formål

for øje er en forordning det mest hensigtsmæssige lovgivningsinstrument, eftersom det direkte tillægger enkeltpersoner rettigheder. det bør imidlertid understreges, at den foreslåede forordning ikke er en harmoniseringsforanstaltning, og den ikke er mere vidtgående end hvad der er påkrævet for at opnå en effektiv koordinering. I realiteten er forslaget en forenkling i forhold til den nuværende ordning."

5. Høring

Forslaget har været sendt til høring i følgende organisationer: LO, DA, KL, SALA, FTF, Amtsrådsforeningen, Ledernes Hovedorganisation og Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

LO er som udgangspunkt positiv overfor en forenkling af forordning 1408/71. Samtidig udtrykker LO dog en vis bekymring over konsekvenserne af visse dele af den fremlagte revision.

Særligt tre forhold giver LO anledning til bemærkninger:

Vedrørende udvidelserne i forbindelse med adgangen til ydelser ved arbejdsløshed bør det præciseres, hvilke ydelser, der er tale om. Såfremt der er tale om aktivering og uddannelsesstilbud, bør det undersøges, hvilke konsekvenser en sådan ordning vil have. Både med hensyn til administration, planlægning og økonomiske omkostninger.

Også art. 51 rejser ifølge LO et spørgsmål. Her gives grænsearbejdere mulighed for at modtage dagpenge i den hidtidige beskæftigelsesstat, selvom vedkommende stiller sig til rådighed i bopælsstaten. Dette bryder med den helhedsorienterede indsats for de ledige, som er en del af den aktive arbejdsmarkedspolitik, hvor pligter og ydelser hænger tæt sammen.

Vedrørende bestemmelserne om efterlønnen finder LO det betænkeligt, at den danske efterlønsordning, der principielt er en arbejdsmarkedsordning, defineres som en social ordning og dermed bliver omfattet af forordningen. Konsekvenserne heraf bør belyses.

I princippet finder LO det positivt, at der forsøges givet lige rettigheder til alle, der opholder sig lovligt indenfor EUs område. På den anden side bør der tages hensyn til, at dette er en stor nyskabelse i forhold til den fri bevægelighed og at det derfor nøje bør overvejes, hvilke økonomiske og politiske konsekvenser en sådan udvidelse vil have.

DA udtaler, at Kommissionens forslag på en række punkter er uhensigtsmæssige.

En inkludering af efterløn i koordineringsreglerne vil kunne reducere udbuddet af arbejdskraft, fordi ordningen bliver mere attraktiv, hvis efterlønnen kan medtages til andre lande. DA lægger meget vægt på, at den frie bevægelighed for arbejdskraften inden for fællesskabet er så stor som mulig.

Efter DA's opfattelse er forslaget om at udvide adgangen til at kunne søge arbejde i udlandet med dagpenge fra tre til seks måneder uhensigtsmæssigt. Udvidelsen vil næppe i sig selv understøtte den frie bevægelighed, men snare-

re øge de problemer, der allerede nu kan konstateres, med at sikre reel arbejds søgning og dermed svække rådighedsforpligtelsen.

s. 33/53

Forslaget til ændring af grænsearbejderes ret til arbejdsløshedshedsdagpenge finder **DA** ligeledes uhensigtsmæssigt. Forslaget indebærer, at en ledig, som under sin seneste beskæftigelse har boet i en anden medlemsstat end den, hvor arbejdet blev udført (den kompetente stat), kan stille sig til rådighed for arbejdsformidlingen i bopælsstaten og få ydelser fra beskæftigelsesstaten (den kompetente stat). Konsekvensen heraf vil være, at en tysk statsborger kan stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet i Tyskland og få dagpenge i Danmark.

Efter **DA**'s opfattelse er denne ændring ikke acceptabel, da det vil bryde med den fundamentale forudsætning for arbejdsløshedsforsikringssystemet om, at man skal stå til rådighed for det danske arbejdsmarked for at få ret til danske arbejdsløshedshedsdagpenge.

Kommunernes Landsforening (KL) er enig i vurderingen af, at den foreslåede udvidelse af forordning 1408/71 til også at omfatte ikke-erhvervsaktive, vil betyde et øget pres på de sociale ydelser.

KL tager således forbehold for de økonomiske og administrative konsekvenser af forordningen. Samtidig henstiller **KL**, at forordningen optages på lov- og cirkulæreprogrammet i henhold til DUT-reglerne om kompensation for kommunale udgifter afledt af EU-forordningen.

Med det forbehold, at forslaget ikke har været til politisk drøftelse i **KL**'s Social- og arbejdsmarkedsudvalg og bestyrelse, kan **KL** ikke anbefale den foreslåede ændring af forordning 1408/71.

SALA har især hæftet sig ved, at den foreslåede udvidelse af forordningens personkreds skønnes at få store konsekvenser for de offentlige udgifter, idet ikke-erhvervsaktive fra andre medlemsstater vil få adgang til social pension og andre bopælsrelaterede sociale ydelser i et ikke forudsigeligt omfang uden ved skattebetaling at have bidraget til ydernes finansiering, og at udgifterne vil forøges yderligere, hvis der senere gives tredjelandes statsborgere fri bevægelighed.

Ligeledes udtrykker **SALA** bekymring over, at forslaget skønnes at føre til en stigning i udgifterne til sygebehandling, arbejdsløshedsforsikring og efterløn.

SALA finder ikke umiddelbart, at forslaget indebærer fordele, som kan opveje de store konsekvenser for de offentlige udgifter og dermed for det danske samfund som helhed, som forslaget vil medføre. I særdeleshed finder **SALA** ikke, at der er plads til, at sådanne udgifter direkte eller indirekte overvæltes på virksomhederne til skade for produktion, konkurrenceevne og beskæftigelse.

FTF bemærker, at forslaget ikke kan begrundes i en nødvendighed som følge af ændringer i rejse- og/eller arbejdsmønstret og kun kan betragtes som et forsøg på at foretage en fuldstændig koordinering af de sociale sikringsydelser,

da den eneste måde at beskytte sig imod "social turisme", som vil blive et resultat af forslaget, vil være, at indføre ensartede sociale regler og ydelser i EU.

Amtsrådsforeningen støtter den i forordningen foreslåede koordinering af sociale sikringsordninger for at fremme personers frie bevægelighed og kan tilslutte sig, at der med forordningen ikke skal ske en harmonisering af den nationale arbejdsmarkeds- og sociallovgivning.

For så vidt angår lovkonflikter støtter **Amtsrådsforeningen** forslaget i forordningen om, at den forsikrede er omfattet af lovgivning i en enkelt medlemsstat ad gangen, Lex Loci Laboris princippet, samt at ikke erhvervsaktive personer er omfattet af bopælsstatens lovgivning.

Det er endvidere **Amtsrådsforeningens** vurdering, at såfremt forslaget til forordning gennemføres i den foreliggende udgave, vil det få væsentlige konsekvenser for amternes opgavevaretagelse, specielt vil en opretholdelse af art. 18 vedrørende tilladelse til nødvendig behandling uden for den kompetente stat begrænse amternes visitationsret til sygdomsbehandling.

Amtsrådsforeningen er endelig enig i, at den foreslåede udvidelse af forordningens personkreds og saglige anvendelsesområde vil få økonomiske konsekvenser i form af øgede udgifter. De øgede udgifter for amterne forventes kompenseret i henhold til DUT-princippet.

Ledernes Hovedorganisation (LH) finder det positivt, at Kommissionen arbejder på at fjerne nogle af de mobilitetsbarrierer, det sociale sikringssystem giver på flere områder. Det er endvidere positivt, at der med forslaget lægges op til en forenkling af de eksisterende koordineringsregler.

LH kan støtte intentionerne om en forlængelse af jobsøgningsperioden fra tre til seks måneder. En søgningsperiode på tre måneder er for kort i mange tilfælde. Udvidelsen af søgningsperioden fra tre til seks måneder kombineret med, at den arbejdssøgende skal have adgang til andre ydelser end kontantydelse, som har til formål at fremme adgangen til arbejdsmarkedet, vil stille store krav til de instanser, som administrerer dagpengeudbetalingen, og kræve et omfattende kendskab til dagpengereglerne i samtlige EU-lande. Det vil stille store administrative krav til a-kasserne i Danmark.

Selvom **LH** kan støtte en ligestilling mellem helt arbejdsløse grænsearbejdere og delvist eller periodisk arbejdsløse grænsearbejdere og i princippet er enig i, at grænsearbejdere bør kunne vælge, i hvilket land de vil stille sig til rådighed, bør det imidlertid samtidig sikres, at man undgår utilsigtet brug af ordningen som følge af denne valgmulighed.

Vedr. inkluderingen af efterløn i forslaget til forordning er **LH** betænkelig ved konsekvenserne af, at bopælskravet samtidig foreslås fuldstændig ophævet i relation til efterlønnen. Efterlønsordningen er fortsat en national arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning. Samtidig er der behov for en vurdering af, hvilke konsekvenser forslagets art. 62 om sammenlægning af forsikrings-

eller beskæftigelsesperioder eventuelt vil få i forhold til den ny efterlønsordning med indbetaling af separat efterlønsbidrag.

s. 35/53

LH finder dog, at det i forbindelse med nærværende forslag til forordning vil være hensigtsmæssigt at arbejde for at fjerne de barrierer i de nationale tilbagetrækningsordninger, som giver anledning til særlige problemer for grænsengængere.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) har noteret sig, at forordningen generelt udvider personkredsen med deraf følgende konsekvenser for offentlige udgifter både i forhold til social pension, sygebehandling og ikke mindst vil inkluderingen af efterløn i forordningen få betydelige udgiftsmæssige konsekvenser. På baggrund af, at efterlønsordningen er en arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning, bør den falde uden for regelsættet om arbejdskraftens frie bevægelighed og derfor falde udenfor forordningen om sociale sikringsordninger.

6. Tidligere forelæggelser

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for Rådsmødet den 29. november 1999 og forud for Rådsmødet den 6. juni 2000.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil ikke give anledning til lovændringer, da lovgivningen allerede giver mulighed for at se bort fra betingelser i dansk lovgivning som følge af reglerne i Rfo. (EØF) nr. 1408/71.

Det er generelt umuligt at forudse de statsfinansielle konsekvenser af forslaget, idet de berørte persongrupper nuværende og fremtidige vandringmønstre er vanskelige at dokumentere og forudse. Da danske sociale sikringsordninger er baseret på skattefinansiering og ikke på betaling af bidrag fra arbejdstagere og arbejdsgivere, som det er tilfældet i de øvrige medlemsstater, kan udgifterne blive af ikke ubetydeligt omfang.

Vurderingen af de statsfinansielle konsekvenser af udvidelsen til at omfatte tredjelandsborgere afhænger af, om disse personer i fremtiden vil blive omfattet af retten til fri bevægelighed.

Dagsordenens punkt 7:

s. 36/53

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) 1408/71 vedrørende anvendelse af sociale sikringsordninger på lønmodtagere, selvstændige og medlemmer af deres familier, som flytter inden for fællesskabet, og Rådets forordning (EØF) 574/72 om nærmere bestemmelser vedrørende gennemførelsen af forordning (EØF) 1408/71 (forskellige ændringer 1999/2000)

- Status for arbejdet

1. Baggrund.

Forslaget indeholder justering af Rådets forordninger (EØF) nr. 1408/71 og 574/72 for årene 1999/2000.

Det er fremsendt af Kommissionen til Rådet den 28. april 2000.

Europa-Parlamentet er blevet spurgt, men har endnu ikke afgivet sin udtalelse. Det Økonomiske og Sociale Udvalg har afgivet sin udtalelse den 13. september 2000.

2. Indhold.

Forslaget indeholder dels ændringer af bilag til forordning nr. 1408/71, dels ændringer af bestemmelser i forordning nr. 574/72.

ÆNDRINGER AF TEKSTEN TIL FORORDNING NR. 574/72:

Ændring af artikel 34, stk. 5:

Forslaget vedrører den kompetente stats refusion af udgifter til sygebehandling af sine sygesikrede under ophold i en anden medlemsstat. Stk. 5 i artiklen vedrører specielt den situation, at der i opholdsstatens lovgivning ikke findes refusionssatser. I dette tilfælde skal institutionen i den kompetente stat foretage refusionen efter sine egne satser.

I den gældende tekst er denne form for refusion betinget af, at udgiften ikke overstiger et fastsat beløb. Ændringen består i, at en sådan refusion skal kunne foretages uanset udgiftens størrelse.

Ændring af artikel 93, stk. 1:

Forslaget indeholder konsekvensændringer til denne artikel om refusion af sygebehandlingsudgifter som følge af, at studerende ved forordning nr. 307/99 er blevet optaget i forordning nr. 1408/71's personkreds.

Ændring af artikel 107:

Denne artikel indeholder regler for omregning af valuta.

Ændringen er nødvendiggjort af indførelsen af euroen, hvorved Det Europæiske Monetære System er bortfaldet, henvisningen til nationale valutaer blevet utilsvarende og den europæiske valutaenhed ecu'en blevet afløst af euroen. Europa-Kommissionen beregner ikke længere de officielle vekselkurser for ecu'en, men ansvaret for fastsættelsen af referencekurserne for euroen påhviler nu Det Europæiske System af Central-banker (ESCB).

Selv om den generelle bestemmelse herom findes i forordning nr. 1103/97 (vedrørende indførelsen af euroen), har den foreslåede ændring til formål at præcisere den nuværende retsstilling.

Bilag II a – Særlige ikke- bidragspligtige ydelser, som ikke eksporteres. Her foreslås ændringer til afsnit O. Det Forenede Kongerige, idet to af de britiske ydelser, der allerede står i bilaget har fået nye navne og er undergået visse ændringer, dog ikke mere, end at de stadig opfylder betingelserne for at figurere i bilag II a.

Bilag IV og VI, franske forslag, optagelse i bilagenes afsnit del E. Frankrig. De franske ændringsforslag til bilag IV og VI har til formål at gøre det lettere at anvende forordning nr. 1408/71 på de franske tillægspensionsordninger for lønmodtagere (ARRCO og AGIRC), først og fremmest ved at tage hensyn til deres supplerende karakter. Statsborgere i andre medlemsstater, der er beskæftiget uden for Frankrig, får desuden mulighed for frivilligt at tilslutte sig eller fortsat være tilsluttet disse ordninger.

De franske ændringer af bilag IV og VI skal have tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2000.

Bilag VI, østrigsk forslag, optagelse i bilagets afsnit K. Østrig. Formålet med dette forslag er at gøre det klart, at den lovpligtige førtidspensionsordning i Østrig (Sonderunterstützungsgesetz) betragtes som en alderspension i forordningens forstand og derfor tilkendes i henhold til forordningens afsnit III, kapitel 3.

Bilag VI, svensk forslag, optagelse i bilagets afsnit N. Sverige. Ændringsforslaget er en konsekvens af, at De Europæiske Fællesskabers Domstol har truffet afgørelse om, at den svenske forældredrydelse er en familiedydelse og ikke en moderskabsydelse

3. Dansk regler

De foreslåede ændringer har ikke betydning for den danske lovgivning.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forslaget skal ajourføre fællesskabsforordningerne for at tage hensyn til ændringer, der er blevet foretaget i de nationale lovgivninger, samt præcisere retsstillingen i forbindelse med visse artikler i gennemførelsesforordningen. For at sikre målsætningen om arbejdskraftens frie bevægelighed er det nødvendigt og hensigtsmæssigt, at reglerne til koordinering af arbejdskraftens frie bevægelighed ændres ved et bindende fællesskabsinstrument, som gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

5. Høring.

Forslaget er sendt til skriftlig høring i Specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale Spørgsmål, der ikke havde bemærkninger.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for dansk lovgivning og har ikke yderligere konsekvenser for EU-lovgivningen.

7. Tidligere forelæggelser.

s. 38/53

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenens punkt 8:**Fremskridtsrapport vedrørende fremtiden for den sociale sikring**

- Godkendelse med henblik på Det Europæiske Råd i Nice

1. Baggrund

I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon i marts 2000 er blandt anført følgende:

”at give gruppen på højt plan vedrørende social beskyttelse mandat til under hensyn til det arbejde, der udføres i udvalget for økonomisk politik, som højeste prioritet på grundlag af en meddelelse fra Kommissionen at udarbejde en undersøgelse af, hvordan den sociale beskyttelse vil udvikle sig på langt sigt med særlig vægt på holdbarheden af pensionsordningerne inden for forskellige tidsrammer i årene indtil 2020 og eventuelt derefter. Der bør foreligge en situationsrapport senest i december 2000.”

Af konklusionerne fra det tilsvarende møde i Feira fremgår bl.a. følgende:

”-med hensyn til den fremtidige udvikling af den sociale beskyttelse bør opmærksomheden navnlig rettes mod holdbare pensionsordninger gennem fastlæggelse af to aktionslinier, som sigter mod bedre forudsigelse af de fremtidige udviklingslinier og fremskaffelse af indgående viden om de seneste, nuværende eller forventede nationale strategier for pensionsreformer.”

Det er i Lissabon - såvel som i Feirakonklusionerne - forudsat, at arbejdet mellem medlemsstaterne herom skal ske gennem en åben koordinationsmetode.”

Til Det Europæiske Råds møde i Feira forelå en foreløbig rapport fra gruppen på højt niveau, hvori der bl.a. er anført følgende:

” Det centrale formål med pensionssystemerne skal fortsat være at give folk en sikkert finansieret, adækvat indkomst, når pensionsalderen indtræder, der skal træde i stedet for lønindtægter eller afledet indkomst under arbejds livet.”

Den nævnte meddelelse fra Kommissionen blev vedtaget den 11. oktober 2000 og dokumentet fra høj niveau- gruppen har i vidt omfang taget udgangspunkt heri.

2. Indhold

Det hedder i rapporten, at bæredygtighed af pensionssystemerne ikke skal bedømmes alene ud fra den finansielle dimension. Det er også vigtigt at sikre deres sociale bæredygtighed, det vil sige deres evne til at opfylde deres sociale formål uden at destabilisere de offentlige finanser eller pålægge byrder på fremtidens generationer.

I overensstemmelse med Lissabonkonklusionerne må strategierne med henblik på denne udfordring være konsistent med bestræbelser, der skal favorisere bæredygtig økonomisk vækst med flere og bedre jobs og større social sammenhæng. At opnå et højt beskæftigelsesniveau vil forstærke pensionssy-

stemernes evne til at håndtere befolkningernes aldring ved at reducere byrden på de enkelte personer i beskæftigelse.

s. 40/53

Gruppen på højt niveau vil i sit arbejde med pensionssystemerne tage udgangspunkt i følgende mål og principper, som er indeholdt i Kommissionens meddelelse:

1. Opretholde pensionernes tiltrækkelighed.
2. Sikre fairness mellem generationerne.
3. Forstærke solidariteten i pensionssystemerne.
4. Opretholde en balance mellem rettigheder og forpligtelser.
5. Sikre at pensionssystemerne understøtter ligebehandling mellem mænd og kvinder.
6. Sikre transparens og forudsigelighed.
7. Gøre pensionssystemer mere fleksible over for samfundsmæssige ændringer.
8. Lette tilpasning til arbejdsmarkedet.
9. Sikre, at der er konsistens mellem den konkrete udformning af pensionsordningerne og de overordnede systemer.
10. Sikre sunde og bæredygtige offentlige finanser.

Arbejdsgruppen vil udarbejde et dokument til medlemsstaterne, der skal danne ramme om den informationsudveksling, som inden for den åbne koordinationsmetode, skal ske mellem medlemslandene i de kommende år.

Med udgangspunkt heri skal medlemslandene inden 15. februar 2001 præsentere deres strategier for at gøre pensionerne bæredygtige med henblik på rapportering til mødet i Det Europæiske Råd i Stockholm den 6. marts 2001.

Det understreges, at arbejdsmarkedets parter skal spille en vigtig rolle i det kommende arbejde.

3. Danske regler

Rapporten omhandler emner, som i Danmark primært er reguleret i lov om social pension.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Rapporten fremhæver, at pensionssystemerne forbliver medlemsstaternes kompetence, og det er en forudsætning for arbejdet, at det foregår inden for rammerne af mandatet fra Lissabon.

5. Høring

Rapporten er sendt til høring hos medlemmerne af specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold.

6. Tidligere forelæggelser

Rapporten har ikke været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Rapporten har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Dagsordenens punkt 9:

s. 41/53

Forslag til Rådets afgørelse vedrørende programmet for en fællesskabsstrategi med hensyn til ligestilling mellem mænd og kvinder (2001-2005) - Politisk enighed

1. Baggrund

Programmet skal vedtages ved en rådsafgørelse og er baseret på artikel 13 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

2. Indhold

Forslaget om et handlingsprogram til fremme af ligestilling mellem kvinder og mænd skal ses i sammenhæng med den samlede strategi for fremme af ligestilling de kommende fem år. Desuden skal programmet ses i forlængelse af det hidtidige handlingsprogram, der udløber ved årsskiftet.

Hovedformålet er at styrke arbejdet for at integrere ligestillingsaspektet i al politik og planlægning, det såkaldte "mainstreamingprincip". Samtidig kan der dog være behov for specifikke initiativer i forhold til det ene køn, hvorfor programmet også skal kunne støtte sådanne initiativer.

Gennem programmet koordineres, støttes og finansieres tværgående og transnationale aktiviteter inden for følgende områder:

- det økonomiske liv,
- deltagelse og repræsentation,
- sociale rettigheder,
- borgerlige rettigheder, og
- kønsrollemønstre og fordomme.

Aktiviteterne falder inden for tre hovedområder, nemlig:

1. oplysning (publikationer, kampagner, konferencer),
2. analyse og vurdering (undersøgelser, statistik, opstilling af indikatorer, kønsspecifikke konsekvensanalyser mv.) og
3. forberedelse af aktører (tværnationalt samarbejde, udveksling af erfaringer mellem myndigheder, arbejdsmarkedets parter og NGO'er, etablering af netværk mv.).

Kommissionen forelægger en midtvejsevaluering for Europaparlamentet, Rådet, Det økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget inden udgangen af 2003 samt en endelig evalueringsrapport inden udgang af 2006.

Det nugældende 4. handlingsprogram udløber med udgangen af år 2000. Den foreløbige analyse af programmet har vist, at de støttede aktiviteter kan støtte op om bestræbelserne på at fremme lige muligheder for kvinder og mænd såvel nationalt som på fællesskabsplan.

3. Danske regler

Programmet kan støtte bestræbelserne for at integrere ligestilling i den offentlige forvaltning samt generelt at fremme ligestilling i samfundet som udtrykt ved lov nr. 388 af 30. maj 2000 om ligestilling af kvinder og mænd. Programmet kan endvidere støtte op om aktiviteter, der har til hensigt at fjerne faktiske uligheder på grund af køn, jf. lov om ligebehandling af mænd og

kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov mv. og lov om lige løn til mænd og kvinder.

s. 42/53

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen peger på, at medlemsstaterne selvstændigt fører ligestillingspolitik, men at der er stor forskel på den faktiske gennemførelse. De aktiviteter, der bedst udføres regionalt eller nationalt vil ikke blive genstand for fællesskabets udførelse. Tidligere programmer har dog vist, at udviklingen af ligestillingspolitik på fællesskabsplan har stor effekt såvel for medlemsstaterne som for NGO'er.

Kommissionen skønner desuden, at det er nødvendigt at sikre sammenhæng mellem de forskellige fællesskabsinitiativer og -programmer og mellem rammestrategien og medlemsstaternes egne foranstaltninger, så der drages mest mulig nytte af de opnåede erfaringer.

5. Høring

Forslaget har været i høring i EF-Specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale Forhold.

DA tilslutter sig i hovedsagen forslaget, herunder ikke mindst mainstreaming som hovedformål.

DA påpeger, at arbejdsmarkedets parter bør inddrages i det overvågningsudvalg, der er foreslået i tilknytning til programmet.

LO tilslutter sig programmets hovedformål og understreger, at det er en forudsætning at der tilføres viden på alle niveauer samt at erfaringer fra programmet videreformidles.

LO påpeger, at arbejdsmarkedets parter på europæisk plan bør inddrages i det overvågningsudvalg, der er foreslået i tilknytning til programmet.

6. Tidligere forelæggelser

Folketingets Europaudvalg har modtaget notat den 8. oktober 1999.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til et 5. handlingsprogram for ligestilling mellem mænd og kvinder skønnes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Det foreslåede program støtter op om bestræbelserne for at fremme ligestilling inden for fællesskabet og er et supplement til eksisterende EU-regulering. Programmet sigter endvidere mod at støtte op om fællesskabets politik på området og kan derfor også støtte op om evt. fremtidige ændringer i EU-reguleringen om ligestilling.

Dagsordenens punkt 10:**Udkast til Rådets konklusioner om undersøgelse af medlemsstaternes og fællesskabsinstitutionernes gennemførelse af Beijing-handlingsprogrammet: Forening af arbejdslivet og familielivet**

- Politisk enighed

1. Baggrund

Efter verdenskvindekonferencen i Beijing i 1995 gav det Europæiske Råd i december 1995 i Madrid Rådet for Den Europæiske Union mandat til årligt at følge gennemførelsen af medlemsstaternes implementering af Beijing slutdokumentet Platform for Action (PfA). Derfor drøfter Rådet (arbejds- og socialministre) hvert år PfA gennemførelse i sin helhed eller med hensyn til udvalgte emner.

Det er foreløbigt sket i 1996, 1997 og 1998.

I 1996 blev der foretaget en almindelig gennemgang af PfA.

I 1997 udvalgte Rådet særligt vigtige områder: Mainstreaming, positiv særbehandling og vold mod kvinder.

På Rådsmødet i 1998 blev det foreslået, at de årlige evalueringer af PfA skal baseres på et system af "indicators and benchmarking." PfA fokuserer på 12 kritiske områder, hvor der skal sættes særligt ind for at fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder. Fattigdom, uddannelse, sundhed, vold, kvinder og væbnede konflikter, økonomi, kvinder i beslutningsprocesser, institutioner til fremme af kvinders muligheder, kvinders menneskerettigheder, medier, miljø, pigeboern. Da det forekommer vanskeligt at evaluere alle 12 områder på samme tid, valgte man at starte med at benytte denne nye evalueringsmetode til at vurdere implementeringen af kvinder, magt og beslutningsprocesser i 1999.

I 2000 er valgt "Sammenhængen mellem familie- og arbejdsliv" (under afsnit F i PfA: Kvinder og økonomi).

Udvikling af indikatorer er ikke ment som et selvstændigt værktøj til at fremme ligestillingsarbejdet, derimod skal indikatorerne gøre det muligt for Rådet at gennemgå ligestillingspolitiske tiltags effektivitet over tid og mellem medlemslandene. Indikatorerne i sig selv er ikke politikskabende, de skal alene danne grundlag til evaluering.

Konklusionerne er alene en tilskyndelse til medlemsstaterne, og der er ingen pligt er til at udvikle nye statistiksystemer eller sende oplysninger.

2. Indhold:

Det franske formandskab har valgt emnet sammenhæng mellem arbejds- og familieliv, og har udarbejdet 9 indikatorer på emnet. Med udgangspunkt heri, har formandskabet lavet en undersøgelse blandt medlemsstaterne og sammenstillet resultaterne i en rapport.

Rapporten falder i to dele, hvor første del er udfyldt på baggrund af Eurostats sædvanlige indikatorer eller indikatorer, som Eurostat har udarbejdet med

særligt henblik på undersøgelsen. Med Eurostat's data, der er konsolideret for samtlige medlemsstaters vedkommende, sikres en høj grad af sammenlignelighed. Anden del af rapporten vedrører data, som er tilvejebragt fra medlemsstaterne selv. Fra dansk side kommer oplysningerne fra Eurostat og Danmarks Statistik.

Rådet skal evaluere fremskridt på de nævnte områder.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Formandskabet har ikke nærmere redegjort for forslagens forhold til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Danske regler

Danske regler vil ikke blive påvirket af forslaget til indikatorer. Der eksisterer ingen danske regler for så vidt angår evaluering af implementering af PfA.

5. Høring

Udkast til Rådskonklusioner om forening af arbejds- og familieliv blev behandlet på møde i EF-specialudvalget den 15. november 2000 vedrørende arbejdsmarkedet og sociale forhold. Der var en generel positiv holdning til rådskonklusionerne.

DA bemærkede dog, at indikatorerne i høj grad drejede sig om familiepolitik i stedet for arbejdsmarkedspolitik.

6. Tidligere forelæggelser

Det finske formandsskabs rapport samt forslag til indikatorer blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for Rådsmødet (Beskæftigelse- socialministre) den 22. oktober 1999.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at ville få lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Dagsordenens punkt 11:**Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om gennemførelse af et fælles handlingsprogram til fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne med henblik på bekæmpelse af social udstødelse**

- Politisk enighed om fælles holdning

1. Baggrund

Kommissionen vedtog på sit møde den 16. juni 2000 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et fællesskabshandlingsprogram til fremme af medlemsstaternes samarbejde om bekæmpelse af social udstødelse. Kommissionen har den 19. juni 2000 oversendt forslaget til Rådet.

Kommissionen begrundede denne vedtagelse med, at forslaget er en opfølgning af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 23.-24. marts 2000 i Lissabon om, at kampen mod social udstødelse skal indarbejdes i EU's overordnede strategi for det kommende tiår, og at indsatsen mod social udstødelse skal udvikles på grundlag af en åben koordinationsmetode. Som led i forarbejdet til Det Europæiske Råds møde i Lissabon fremlagde Kommissionen den 1. marts 2000 meddelelsen "Skabelse af et Europa med plads til alle". Den byggede på ønsket om at fremme social- og arbejdsmarkedspolitikken som en produktiv faktor og om at give et nyt skub til EU-samarbejdet om bekæmpelse af social udstødelse ved at gennemføre de nye bestemmelser i Amsterdam - Traktatens artikel 137.

Forslaget har hjemmel i Amsterdam - Traktatens artikel 137, stk. 2. Forslaget er underlagt den fælles beslutningsprocedure i Traktatens artikel 251 og vil dermed kunne vedtages med kvalificeret flertal.

2. Indhold

Programmet for Fællesskabets indsats til fremme af medlemsstaternes samarbejde om bekæmpelse af social udstødelse skal gennemføres i en femårig periode fra 1. januar 2001 til 31. december 2005. Finansieringsrammen, der skal fastsættes af Rådet, foreslås af Kommissionen til i alt 70 mio. EUR, svarende til ca. 525 mio.

Programmet skal kombineres med de nationale handlingsplaner om bekæmpelse af social udstødelse, som medlemsstaternes skal udarbejde, og indgå som led i den åbne koordineringsmetode, der skal gennemføres på området. Programmet og de nationale handlingsplaner skal bidrage til en større indsigt i social udstødelse, "mainstreaming" af kampen mod social udstødelse i medlemsstaternes og Fællesskabets politikker og foranstaltninger, samt udformning af prioriterede aktioner, der udvælges af medlemsstaterne på grundlag af deres specifikke forhold.

Programmets mål er at støtte samarbejde, der sætter EU og medlemsstaterne i stand til at gøre indsatsen mod social udstødelse mere effektiv ved at forbedre forståelsen for social udstødelse, ved at tilrettelægge samarbejde om politikken og fælles indlæring inden for rammen af de nationale handlingsplaner, og ved at opbygge aktørernes evne til effektivt at gøre noget ved social udstødelse.

I tværnationalt regi skal der iværksættes en række foranstaltninger på følgende tre indsatsområder:

- Analyse af særlige kendetegn, årsager, processer og tendenser i forbindelse med social udstødelse
- Samarbejde, om politikken og udveksling af oplysninger og bedste praksis
- Inddragelse af forskellige aktører og støtte til arbejde i netværk på EU-plan.

Kommissionen skal gennemføre fællesskabsforanstaltningerne og skal i den forbindelse bistås af et rådgivende udvalg bestående af repræsentanter for medlemsstaterne. Der skal sikres sammenhæng og komplementaritet med andre foranstaltninger, herunder med Fællesskabets indsats under strukturfondene, navnlig fællesskabsinitiativet EQUAL.

Efter programmets tredje år og ved afslutningen af programmet skal Kommissionen med bistand fra uafhængige eksperter evaluere relevansen og effektiviteten af de iværksatte foranstaltninger.

Programmet er åbent for EFTA/EØS - landene, de associerede lande i Central- og Østeuropa, samt Cypern, Malta og Tyrkiet, der derved - såfremt de ønsker at deltage - vil kunne drage nytte af den viden og de erfaringer, som samarbejdet under programmet vil tilvejebringe.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen skriver i sin begrundelse, at bekæmpelse af social udstødelse først og fremmest er medlemsstaternes og deres nationale, regionale og lokale myndigheders ansvar. Det foreslåede fællesskabshandlingsprogram skal give en merværdi i forhold til medlemsstaternes indsats. Programmet, der bygger på de nationale handlingsplaner, som medlemsstaterne skal udarbejde, fokuserer på tværnationalt samarbejde som et redskab til at forbedre forståelse og praksis.

4. Høring

Forslaget har været til skriftlig høring i specialudvalget vedrørende arbejdsmarkedet og sociale forhold. Følgende synspunkter i relation til forslag til program blev fremført:

Dansk Arbejdsgiverforening er positiv over for samarbejde og etablering af fora til erfaringsudveksling. DA efterlyser dog en tættere sammenhæng med arbejdsmarkedspolitikken og foreslår, at det eksplicit beskrives, hvordan sammenhængen er med processen omkring de europæiske beskæftigelsesretningslinier.

Landsorganisationen i Danmark er positiv over for, at der stilles EU-midler til rådighed for bekæmpelse af social udstødelse. LO mener, at der fra dansk side især bør gives prioritet til indsatsen vedrørende "det rummelige arbejdsmarked", og at dette bør afspejle sig i programmet. Samtidig understreges behovet for at udvikle indikatorer. Endelig foreslås det, at arbejdsmarkedets parter inddrages i det udvalg, der skal nedsættes i henhold til artikel 7 til gennemførelse af programmet.

Kommunernes Landsforening tilslutter sig, at indsatsen mod social udstødelse er af stor vigtighed for fremtidens velfærdssamfund og finder, at programmets mål og initiativer kan yde vigtige bidrag hertil.

s. 47/53

Amtsrådsforeningen tilslutter sig programmets mål om at støtte samarbejde, der sætter EU og medlemsstaterne i stand til at gøre indsatsen mod social udstødelse mere effektiv.

5. Tidligere forelæggelser

Forslaget har ikke tidligere været forelagt.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Afgørelsen indebærer hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Dagsordenens punkt 12:

Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv vedrørende minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes udsættelse for risici som følge af fysiske agenser (vibrationer) (særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1 i direktiv 89/391/EØF)

- Politisk enighed om fælles holdning

1. Baggrund

Den 23. december 1992 forelagde Kommissionen forslaget for Rådet.

Den 20. april 1994 fremsatte Parlamentet en lang række ændringsforslag (dok. 5059/93 SOC 88) og på baggrund heraf udarbejdede Kommissionen den 8. juli 1994 et ændringsforslag (dok. 8392/94 SOC 209), som medtog en del af Parlamentets forslag. Ændringerne var primært af formuleringsmæssig og teknisk karakter.

Den 19. januar 1999 fremlagde det tyske formandsskab et ændret forslag til Rådets første direktiv om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes udsættelse for risici på grund af fysiske agenser (vibrationer) (SN 1320/99).

Dette direktivforslag var reduceret til alene at omfatte vibrationer, idet det dog er hensigten på et senere tidspunkt at udarbejde tilsvarende direktiver for de øvrige fysiske agenser, omfattet af Kommissionens oprindelige forslag (støj samt elektriske og magnetiske felter).

Den 19. september 2000 fremsatte det franske formandskab et revideret og yderligere forenklet forslag (dokument SN 3788/00 SOC).

2. Retsgrundlaget

Forslaget er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1 i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet (rammedirektivet). Der er således tale om et minimumsdirektiv, der tillader de enkelte medlemsstater at lægge sig på et højere niveau end foreskrevet.

Som følge af Amsterdam-Traktatens ikrafttræden er retsgrundlaget nu EF-traktatens artikel 137, stk. 2 (tidligere artikel 118A) med et deraf følgende skifte fra samarbejdsproceduren til den fælles beslutningsprocedure (artikel 251).

3. Indhold

Forslaget har til formål at beskytte arbejdstagerne mod de risici, der er forbundet med vibrationer, og omfatter både hånd-arm vibrationer og helkropsvibrationer. For hver af disse påvirkninger fastsættes to sæt af grænseværdier:

- grænseværdier for eksponering, der ikke må overskrides, og
- aktionsværdier, hvor der skal iværksættes foranstaltninger.

Hvert sæt grænseværdier refererer til en 8 timers eksponering.

s. 49/53

Endvidere indeholder direktivet generelle bestemmelser om;

- identificering og evaluering af risici,
- foranstaltninger til nedsættelse af eksponeringen,
- underretning, uddannelse samt høring af arbejdstagerne, og
- tilsyn med arbejdstagernes sundhed.

Herudover er indeholdt bestemmelser vedrørende dispensation, overgangsbestemmelser tilpasning af bilagene, samt afsluttende bestemmelser (ikrafttræden m.v.).

Bilagene indeholder mere specifikke bestemmelser vedrørende måling, vurdering m.v. i forbindelse med udsættelse for hånd-arm vibrationer og helkropsvibrationer.

Europa Parlamentet

Europa Parlamentet har ikke udtalt sig om nærværende forslag, men fremlagde som ovenfor nævnt d. 20. april 1994 en række ændringsforslag til Kommissionens oprindelige forslag.

Der er tale om et forslag med fælles vedtagelse af Europa parlamentet og Rådet, og det er hensigten, at den ændrede tilgang drøftes med Parlamentet inden Rådet fastlægger sin fælles holdning.

4. Danske regler

Der findes ikke på arbejdsmiljølovens område specifikke regler eller grænseværdier. Området reguleres efter bekendtgørelserne om tekniske hjælpemidler og arbejdets udførelse suppleret med internationale standarder samt diverse vejledningsmateriale, herunder særligt At-meddelelse nr. 4.06.2 om hånd-arm vibrationer og At-meddelelse nr. 4.06.5 om helkropsvibrationer.

For søfart og fiskeri gælder tilsvarende, at mere specifikke regler om udstyr m.m. ikke findes i lov om sikkerhed til søs, men skal findes i tekniske forskrifter eller bekendtgørelser. Der er dog ikke fastsat regler om grænseværdier for vibrationer. For offshore sektoren gælder lov om visse havanlæg. For luftfartsområdet gælder lov om civil luftfart.

5. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

I forbindelse med fremsættelse af forslaget (KOM (92) 560 endelig udg. SYN 449 omhandlende støj, mekaniske vibrationer samt elektromagnetisk stråling) har Kommissionen anført, at alle medlemsstaterne enten en har særlig eller en generel lovgivning, der henviser til internationale normer for beskyttelse mod risici som følge af de former for fysiske agenser, der er omhandlet i direktivet.

Imidlertid er de nationale bestemmelser forskellige fra medlemsstat til medlemsstat og de har ikke samme dækningsområder. Der opstår således betydelige geografisk betingede uligheder.

Kommissionen anfører videre, at alle arbejdstagere inden for Fællesskabet har krav på en vis minimumsbeskyttelse af deres sundhed, især når disse som led i det indre marked begiver sig fra en medlemsstat til en anden for der at udøve deres erhverv.

Dette gør det berettiget at anvende EØF-Traktatens artikel 118A (nu ændret til 137, stk. 2) for i løbet af den videre udvikling at gennemføre en harmonisering af forholdene på dette område.

6. Høring

Forslaget har været drøftet på møder den 25. februar 1999 og den 30. juni 1999, samt den 27. januar og den 15. november 2000 i EF-Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold, som kunne støtte forslaget med følgende bemærkninger:

SALA har noteret sig, at eventuelle bekendtgørelsesændringer ikke medfører statsfinansielle konsekvenser, hvorfor det heller ikke kan have økonomiske konsekvenser for private arbejdsgivere, der benytter arbejdsudstyr, som tillige anvendes inden for staten.

LO finder, at forslaget fortsat bør udformes i overensstemmelse med Kommissionens oprindelige forslag, således at det udgør en ramme for reguleringen af fysiske agenser generelt, hvor de specifikke agenser opføres i bilaget, der successivt kan udvides, samt at grænseværdien for helkropsvibrationer også gælder for den nedre del af ryggen og også i liggende/vandret stilling. Endvidere finder LO, at forslaget bør indeholde en bestemmelse om, at rammedirektivets artikel 8, stk. 3-5 om overhængende, betydelig fare finder anvendelse i tilfælde af vedvarende overskridelse af grænseværdien.

Endvidere har **Danmarks Rederiforening** og **Dansk Fiskeriforening** tilkendegivet, at man ikke kan acceptere Kommissionens oprindelige forslag, da det ikke tog hensyn til de særlige forhold, der eksisterer inden for disse sektorer.

På mødet i EF-Specialudvalget den 15. november 2000 indtog man en generel positiv holdning til det seneste forslag fra formandskabet om dispensationsmuligheder for sø- og luftfart.

7. Tidligere forelæggelser

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. november 1999 med henblik på en statusorientering for forhandlingen af forslaget.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Direktivet vil ikke for arbejdsmiljølovens område kræve lovændringer, men vil i forbindelse med implementering formentlig give anledning til bekendtgørelsesændringer. Der skønnes ikke at være statsfinansielle konsekvenser.

Dagsordenens punkt 13:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om anden ændring af direktiv 89/655/EØF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet (andet særdirektiv i henhold til artikel 16 i direktiv 89/391/EØF) (arbejde i højden)

- Politisk enighed om fælles holdning

1. Baggrund

Den 1. december 1998 blev Kommissionens forslag oversendt til Rådet.

Der er tale om anden ændring af direktiv 89/655/EØF, som er andet særdirektiv i henhold til artikel 16 i direktiv 89/391/EØF.

Forslaget havde oprindeligt hjemmel i Traktatens artikel 118A, med Amsterdamtraktatens ikrafttræden vil hjemmelsgrundlaget være artikel 137. Forslaget kan vedtages med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutning i traktatens artikel 251. Der er tale om et minimumsdirektiv.

2. Indhold

Kommissionens forslag har til formål at reducere antallet af arbejdsulykker i forbindelse med arbejde i alle sektorer, som sker ved fald fra højder. Forslaget omhandler således brug af arbejdsudstyr beregnet på udførelse af midlertidigt arbejde i højden.

Forslaget er udarbejdet som et generelt direktiv, således at det omfatter alle sektorer. Det fastlægger specifikke minimumsforskrifter for arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr i form af adgangsveje og opholdssteder til udførelse af arbejde i højden. Forslaget indeholder nogle grundlæggende sikkerhedsforanstaltninger, som skal overholdes. Der fastlægges en række principper for udvælgelsen af passende "arbejdsudstyr" til udførelse af arbejdet i højden.

Desuden indeholder forslaget egentlige regler for anvendelsen af stiger, stilladser, bådsmandsstole o. lign.

Forslaget stiller endvidere krav om, at stilladser kun må opstilles, nedtages og ændres i større omfang under ledelse af en sagkyndig person, samt at arbejdet hermed skal udføres af arbejdstagere, der er oplært til at udføre denne type arbejde.

3. Danske regler

Danmark har følgende regler på de områder, som er beskrevet i direktivforslaget:

- Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 497 af 29. juni 1998.
- Bekendtgørelse nr. 1017 af 15. december 1993 om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder efter lov om arbejdsmiljø.
- Bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler.

- Bekendtgørelse nr. 670 af 7. august 1995 om ændring af bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler (stilladser).
- Bekendtgørelse nr. 832 af 27. november 1998 om ændring af bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler.
- Bekendtgørelse nr. 1101 af 14. december 1992 om hejseredskaber og spil.
- Lov om skibes sikkerhed m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 594 af 26. juni 1996.
- Teknisk forskrift af 15. december 1992 om sikkerhed og sundhed for arbejde i skibe, som ændret ved teknisk forskrift nr. 4 af 9. november 1998.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at alene en fællesskabsforanstaltning kan garantere arbejdstagere i alle medlemslande et minimumsbeskyttelsesniveau i forhold til de risici, de er udsat for under anvendelsen af arbejdsudstyr i form af adgangsveje og opholdssteder til udførelsen af arbejde i højden.

5. Høring

Forslaget har været behandlet i EF- Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold, hvor arbejdsmarkedsparter deltog. Der var en generel positiv holdning til forslaget.

LO finder det altafgørende, at direktivets bestemmelser om midlertidigt arbejde i højden dækker alle personer, der er beskæftiget hermed. Selvstændigt erhvervsdrivende og arbejdsgivere kan, når de selv anvender arbejdsudstyr beregnet for midlertidigt arbejde i højden, udføre handlinger, der medfører ulykkesrisiko for de ansatte.

LO finder bl.a.,

- at det bør defineres, hvad kollektive faldsikringsanordninger er,
- at det bør nævnes, at de ergonomiske forhold skal være forsvarlige, og
- at adgangsvejen skal foretages på baggrund af en risikovurdering.

DA finder, at der er behov for en tilkendegivelse af, hvorledes artikel 4a, som i 1995 blev tilføjet direktiv 89/655 om brug af arbejdsudstyr i forbindelse med 1. ændring, tænkes anvendt på det område, som det nye ændringsforslag sætter fokus på.

I forbindelse hermed finder DA, at der også bør tages stilling til, hvordan man skal forholde sig, hvis medlemsstaterne har vedtaget forskellige bestemmelser for kontrol (art. 4a, stk. 4) fx for stilladser, der medtages over landegrænser.

6. Tidligere forelæggelser

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. oktober 2000.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at indebære lovændringer, men det vil indebære en række ændringer af bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med senere ændringer.

Direktivet lægger sig ikke på et højere niveau end den administrative praksis, man i dag praktiserer herhjemme, men den administrative praksis kodificeres. Dog vil uddannelseskravet udvides til at omfatte alle stilladser, hvor Danmark i dag fritager stilladser under 3 meters højde.

Det forventes ikke, at ville medføre statsfinansielle konsekvenser.